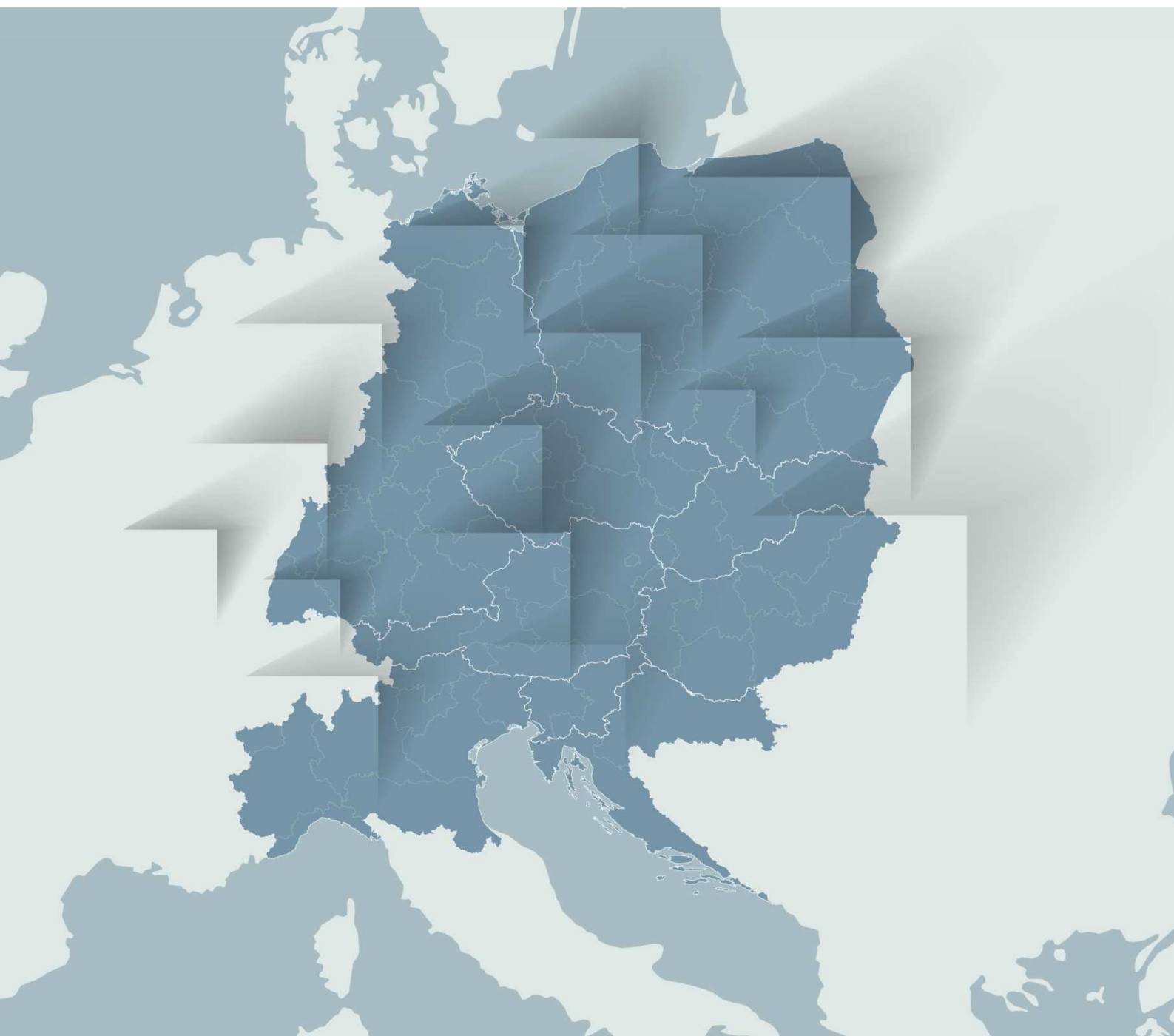

PROGRAM INTERREG CENTRAL EUROPE 2021-2027

IP verze 1

09.2020

Disclaimer (Právní omezení)

Obsah tohoto dokumentu je určen výhradně pro účely konzultací se zainteresovanými stranami ohledně návrhu strategie a intervenční logiky programu Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027. Tento dokument nesmí být citován, uváděn v odkazech, nebo použit kýmkoli pro jakýkoli jiný účel. Obsah tohoto dokumentu se může podstatněji měnit, a zejména specifický cíl 3.1 může být v konečné verzi programu vypuštěn.

ŠABLONA PRO PROGRAMY INTERREG¹

CCI	
Titul	Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027: Spolupráce je základ
Verze	IP verze 1
První rok	
Minulý rok	
Způsobilé od	
Způsobilé do	
Číslo rozhodnutí Komise	
Datum rozhodnutí Komise	
Číslo rozhodnutí o změně programu	
Datum vstupu rozhodnutí o změně programu v platnost	
Regiony NUTS zahrnuté do programu	
Složka	

¹ Podle přílohy návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o zvláštních ustanoveních pro cíl Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástroji financování vnější činnosti, 29. května 2018, COM (2018) 374 v konečném znění, zahrnující změny Rady dohodnuté v prozatímním společném porozumění a navrhované sladění s nařízením o společných ustanoveních Evropskou komisí, výsledky technického zasedání ze dne 23. ledna 2020.

Obsah

IP verze 1	0
09.2020	0
1. Strategie programu: hlavní rozvojové výzvy a reakce politiky	4
1.1. Programová oblast (není požadována pro programy Interreg C)	4
1.2. Shrnutí hlavních společných výzev s přihlédnutím k hospodářským, sociálním a územním rozdílům i nerovnostem, společným investičním potřebám a komplementaritě a synergii s jinými formami podpory, zkušenostem z minulosti a makro-regionálními strategiím a strategiím pro přímořské oblasti, kde je oblast programu jako celek nebo částečně pokryta jednou nebo více strategiemi.	5
1.3. Odůvodnění pro výběr politických cílů a specifických cílů Interreg, odpovídajících priorit, specifických cílů a forem podpory, případně řešení chybějících vazeb v přeshraniční infrastruktuře	22
2. Priority	26
2.1. Název priority (opakuje se pro každou prioritu)	26
Priorita 1: Chytřejší střední Evropa díky spolupráci	26
PO1 - (i) Posílení výzkumných a inovačních kapacit a využívání pokročilých technologií.....	266
PO1 - (iv) Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání.....	31
Priorita 2: Ekologičtější střední Evropa prostřednictvím spolupráce	26
PO2 - (i) Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	36
PO2 - (iv) Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám	41
PO2 - (vi) Podpora přechodu na oběhové hospodářství	46
PO2 - (vii) Zvyšování biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snižování znečištění.....	51
Priorita 3: Propojenější střední Evropa prostřednictvím spolupráce	26
PO3 - (iii) Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální, národní, regionální a místní mobility odolné vůči změně klimatu, včetně lepšího přístupu k TEN-T a přeshraniční mobilitě	56
PO3 - (iv) Podpora udržitelné multimodální městské mobility	61
Priorita 4: Lepší řízení spolupráce ve střední Evropě	265

ISO 1 - Lepší správa Interreg	66
3. Plán financování	71
4. Opatření přijatá za účelem zapojení příslušných programových partnerů do přípravy programu Interreg a role těchto programových partnerů při provádění, monitorování a hodnocení	75
5. Přístup ke komunikaci a zviditelnění programu Interreg (cíle, cílové skupiny, komunikační kanály, včetně dosahu sociálních médií, případně plánovaný rozpočet a příslušné ukazatele pro monitorování a hodnocení)	75
6. Prováděcí ustanovení	77
6.1. Orgány programu.....	77
6.2. Postup pro zřízení společného sekretariátu	77
6.3. Rozdělení závazků mezi zúčastněné členské státy a případně třetí země a zámořské země a území, v případě finančních oprav uložených řídicím orgánem nebo Komisí	77
7. Použití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady	78
PŘÍLOHY	80

1. Strategie programu: hlavní rozvojové výzvy a reakce politiky

1.1. Programová oblast (není požadována pro programy Interreg C)

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. a), čl. 17 odst. 9 písm. a)

Textové pole [2 000]

Starý text, jako v IP verzi 0.1 - Aktualizovaný text bude zahrnut do IP verze 2

Střední Evropu lze považovat za klíčovou oblast Evropské unie. Skládá se (nebo její části) z území devíti členských států EU, z nichž šest přistoupilo k EU v roce 2004 nebo později. Těmito členskými státy jsou Rakousko, Chorvatsko, Česká republika, Německo, Maďarsko, Itálie, Polsko, Slovensko a Slovinsko. Od východu na západ se celá oblast rozprostírá v délce 946 km od vnějších hranic EU s Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou po střed Německa. Od severu k jihu se oblast rozkládá od Baltského moře k Jaderskému moři. Tato oblast zahrnuje různé krajiny: Vysoká a nízká pohoří, ale také široké pláně a velká povodí a jezerní oblasti. Střední Evropa dále zahrnuje i různá klimatická pásma.

S rozlohou více než 1 milion kilometrů čtverečních je oblast programu INTERREG CENTRAL EUROPE (CE) domovem asi 146 milionů lidí (podle údajů z roku 2013). Území je však charakterizováno strukturálními rozdíly mezi regiony s městskými a průmyslovými oblastmi včetně center městského růstu (jako jsou aglomerace hlavních měst, jako je Varšava, Praha, Berlín, Vídeň a Budapešť) a venkovskými a okrajovými oblastmi, které čelí často nižší konkurenceschopnosti v kombinaci s úbytkem populace.

Ve střední Evropě lze pozorovat společnou a sdílenou historickou a kulturní identitu^{2 3}. Jedná se o pozitivní vývoj, protože území zahrnuje velkou část území za bývalou železnou oponou a překlenuje významné rozdíly v socioekonomické historii Evropy. To je relevantní také pro vnější spojení za hranicemi střední Evropy: Při pohledu na východní a západní sousední oblasti střední Evropy lze konstatovat, že oblast programu představuje území, které spojuje oblasti, které se ještě více liší. Stejný vzorec je pak možno pozorovat v souvislosti se severojižní osou oblasti střední Evropy: Území hraničí jak s Baltským, tak s Jaderským mořem a oblastmi protékají velké řeky. Je historicky dáno, že mnoho obchodních a dopravních cest protíná tuto oblast díky řekám, silnicím a železnicím, které zeměmi procházejí. I zde se zdá, že střední Evropa plní svou příslušnou funkci křížovky socioekonomicky relevantních koridorů. Se stejnou důležitostí je mnoho regionů fyzicky nebo sociálně-ekonomicky propojeno s těmito trasami.

Území střední Evropy zahrnuje také širokou škálu krajín, pozoruhodných památek, ale také i post-průmyslové zóny a panenskou přírodu. Široké otevřené oblasti ve venkovských oblastech, křehké hornaté oblasti a přírodní krajiny jako je Zelený pás, které jsou obývané širokou škálou cenných a chráněných rostlin a živočichů. Toto bohaté přírodní a kulturní dědictví představuje důležité lokalizační faktory střední Evropy.

² Programový dokument „Přiblížování Evropy občanům prostřednictvím mezinárodní spolupráce“, Interreg CENTRAL EUROPE 2021-27, červen 2019, zaměřený na výsledky a hodnotu

³ Analýza hlavních územních výzev, potřeb a potenciálu nadnárodní spolupráce ve střední Evropě, výsledky průzkumu: Nadnárodní spolupráce je základní - ale kde je nejvíce zapotřebí? - Závěrečná zpráva, s. 14, obr. 8, wiiw 2019 - dále jen jako „průzkum wiiw“

1.2. Shrnutí hlavních společných výzev s přihlédnutím k hospodářským, sociálním a územním rozdílům i nerovnostem, společným investičním potřebám a komplementaritě a synergii s jinými formami podpory, zkušenostem z minulosti a makro-regionálními strategiemi a strategiemi pro přímořské oblasti, kde je oblast programu jako celek nebo částečně pokryta jednou nebo více strategiemi.

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. b), článek 17 odst. 9 písm. b)

Textové pole [50 000]

Starý text, jako v IP verzi 0.1 - Aktualizovaný text bude zahrnut do IP verze 2

V letech 2016 a 2019 bylo provedeno několik územních a socioekonomických analýz. Dále byly provedeny hodnotící práce⁴ na středoevropské, makro-regionální a evropské úrovni.

Územní a socioekonomické analýzy hodnotily přínosy, ale i výzvy území střední Evropy, zatímco práce makro-regionálních strategií a hodnocení programu vedly k závěrům, které odrážejí územní výzvy se specifickým pohledem na potřeby nadnárodní spolupráce.

V souladu s budoucími cíli politiky EFRR má popis výzev a potřeb střední Evropy následující strukturu:

1. **Inovace a dovednosti** : Výzvy odrážející inovační kapacity, ekonomický přechod, rozvoj dovedností a podnikání
2. **Životní prostředí a snižování CO2**: Výzvy směřující k environmentálnímu obratu zahrnující snížení emisí CO2, zelenou vizi ekonomiky střední Evropy, ochranu životního prostředí a posouzení ekosystémových služeb a územní reakce na změnu klimatu.
3. **Udržitelná doprava a konektivita**: Výzvy odrážející potřeby udržitelné konektivity
4. **Rovné příležitosti**: Výzvy odrážející sociální aspekty, jako je rovný přístup na trh práce, ke zdraví, vzdělání a učení.
5. **Evropská identita**: Výzvy odrážející stav evropské identity a kulturního propojení a ukotvení integrovaného plánování v souladu s EU na místní úrovni
6. **Koordinovaná správa**: Výzvy odrážející potřebu větší koordinace s politikami a programy a mezi nimi

Inovace a dovednosti: Výzvy odrážející inovační kapacity, ekonomický přechod, rozvoj dovedností a podnikání⁵

Dovednosti

⁴Analýza hlavních územních výzev, potřeb a potenciálu nadnárodní spolupráce ve střední Evropě, průběžná zpráva, závěrečná zpráva, průzkum, seminář zúčastněných stran a všechny přílohy; Provozní hodnocení programu CE2020; všechny programové dokumenty a analýzy dostupné na webových stránkách programu www.interreg-central.eu

⁵ Analýza hlavních územních výzev, potřeb a potenciálu nadnárodní spolupráce ve střední Evropě, wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 10 (celá kapitola silně odkazuje na kapitolu 2). Tento odkaz se dále nazývá „územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva“

Čtvrtá průmyslová revoluce, ale také celoevropský impuls pro zelenou ekonomiku, vyvolaly období přechodu k digitalizované ekonomice s vyspělou technologií, která vyžaduje kvalifikovanou pracovní sílu. Hodnotové řetězce jsou přezkoumávány, revidovány a jsou vytvářeny nové hodnotové řetězce. Kombinace rychlého tempa technologického pokroku a tvrdé globální konkurence v důsledku globalizace znamená, že vlády, podniky a občané se musí rychle přizpůsobit, aby využili potenciální výhody a nezůstali pozadu.

To se týká mnoha aspektů, které mají pro střední Evropu velký význam, jako jsou klíčové oblasti podnikání, např. výroba, ale také oblasti politiky S3 a související sektory politiky, jako je energetika a životní prostředí; veřejné zdraví, medicína a vědy o živé přírodě; zemědělská a bio-ekonomika; pokročilé materiály a nanotechnologie; doprava a mobilita; pokročilé výrobní systémy; ICT a elektronika)⁶

Inteligentní specializace⁷, stejně jako ekonomická a průmyslová transformace, vyžaduje vysoce kvalifikovanou pracovní sílu a nabízí dobré příležitosti pro start-upy nebo změnu společnosti, pokud lidé disponují podnikatelským duchem a znalostmi. Například pokud jde o vysoce vzdělané jedince, mezi středoevropskými regiony existují značné rozdíly. Obecně vyšší podíly lze nalézt v Rakousku, Slovinsku, Chorvatsku, Německu a Polsku. Naproti tomu Itálie, Maďarsko, Slovensko a Česká republika mají relativně nízkou míru vysoce vzdělaných jednotlivců⁸. Všechny země střední Evropy však mají společný vzorec: Obecně řečeno lze pozorovat takzvaný efekt přitažlivosti, který motivuje jednotlivce k přesunu do regionů hlavních měst⁹: Ve většině středoevropských zemí čelí ostatní regiony, než jsou velká města, nedostatku vysoce vzdělaných jednotlivců. U středně vzdělaných jedinců je distribuce prostorově méně koncentrovaná.

EU dále zdůrazňuje zásadní roli digitálních dovedností pro proces inteligentní specializace¹⁰. K adekvátní integraci digitální transformace do strategií inteligentní specializace je zapotřebí dostupnosti nástrojů a dovedností v oblasti IKT. Podnikatelé musí mít přístup k pracovní síle vybavené pokročilými digitálními dovednostmi, které jsou rovněž přizpůsobeny moderním hodnotovým řetězcům. Jako ukazatel byl posouzen podíl jednotlivců, kteří nikdy nepoužívali počítač, a je znázorněn následovně:

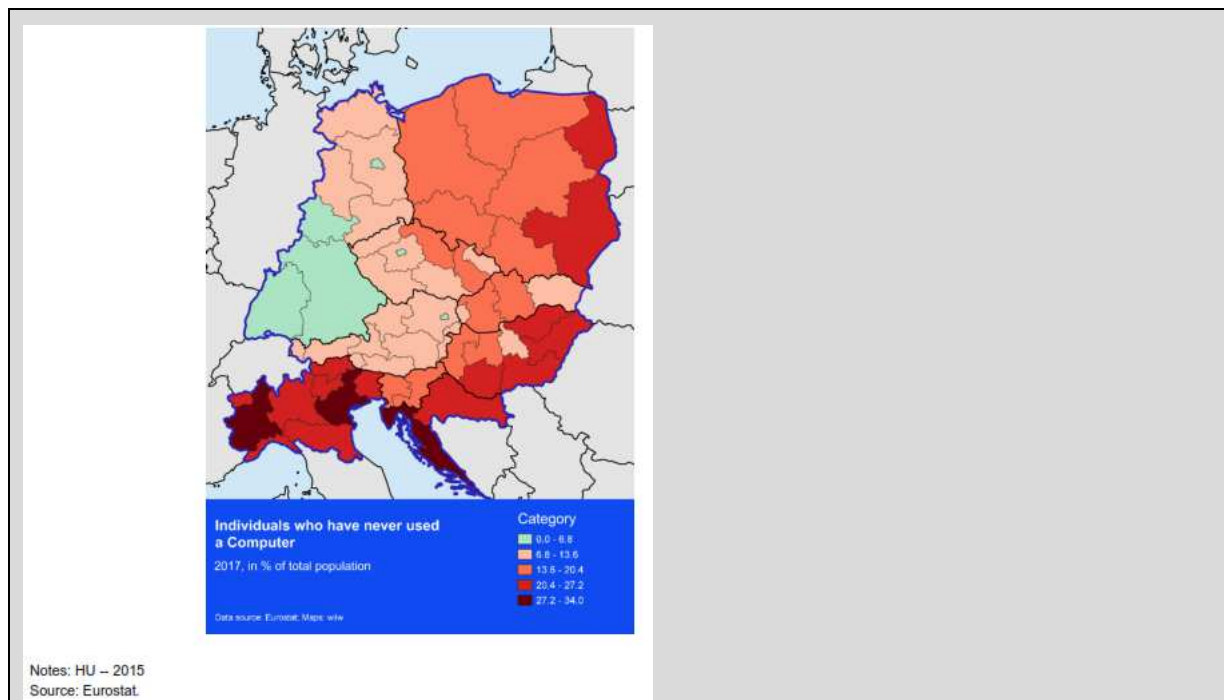
⁶ Závěry semináře, workshop zúčastněných stran o technické pomoci

⁷ Územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 15

⁸ Územní analýza Wiiw 2020, Průběžná zpráva, s. 31. Příklad byl vybrán, aby ukázal obecnou nerovnost ve střední Evropě. Údaje se liší, pokud jde o analýzu dovedností střední úrovně nebo úrovně vzdělání.

⁹ Jednotlivci jsou často vedeni ke stěhování do městských regionů, protože aglomerace obvykle nabízejí lepší pracovní příležitosti, lepší infrastrukturu a vyšší mzdy. Tento takzvaný efekt přitažlivosti se odráží v podílech nad 40% v Berlíně, Vídni, Bratislavě, Praze, Budapešti a Varšavě. Koncentrace je viditelně nejvýraznější v České republice, na Slovensku a v Maďarsku.

¹⁰ Evropská komise, 2108b

Jak je jasně vidět, regiony na severovýchodě i jihu středoevropského území dosahují mnohem horších výsledků než jiné regiony. Zejména v Polsku, Maďarsku, Chorvatsku a Itálii je relativně vysoký podíl osob bez zkušeností s IT. V Itálii a Chorvatsku představuje tato skupina dokonce podíly vyšší než 20 % z celkového počtu obyvatel v regionech.

Souhrnně lze říci, že se střední Evropa nachází pod průměrem v oblasti zavádění moderních technologií a digitalizace společnosti, ekonomiky a vlády, která je nezbytná pro zvládnutí průmyslové transformace. To platí zejména proto, že hlavní průmyslová odvětví ve střední Evropě jsou součástí tvrdé globální konkurence, která souvisí s digitální transformací.

Vzhledem k masivním změnám, které digitalizace přináší do každodenního života lidí, je zavádění moderních technologií prostřednictvím získávání příslušných dovedností pro středoevropskou ekonomiku a společnost relevantní. Mezi dalšími relevantními faktory, jako je role celoživotního učení, je snižování rozdílů mezi městem a venkovem v přístupu ke vzdělání a odborné přípravě relevantní. Rovněž je třeba počítat s přístupy vedoucími k rozvoji nových obchodních systémů pro rozvoj dovedností, které rovněž přispívají k územní a sociální soudržnosti. Neúspěch v těchto přístupech může bránit inovacím a růstu v důsledku nedostatku kvalifikované pracovní síly a zpochybňovat sociální soudržnost, pokud bude zasažen příliš velký podíl pracovníků.

Inovační kapacity

Rozvoj nových technologií prostřednictvím výzkumu a inovací a přijímání stávajících technologií patří k hlavním hnacím motorům produktivity a konkurenceschopnosti firem, a tím zásadně určuje trajektorii růstu regionů¹¹. Středoevropský region, ale i EU obecněji, pozorovali zpomalení růstu produktivity po, ale již částečně i před finanční krizí. Společné výzkumné středisko tvrdí, že toto pozorované zpomalení vývoje produktivity lze do značné míry připsat pomalému tempu technologického pokroku.

Ve střední Evropě mají inovační procesy tendenci se prostorově seskupovat, a proto se výhody z výzkumu a inovací pravděpodobně nerozdělují rovnoměrně v rámci regionu. Navíc spolupráce mezi univerzitami a průmyslem není vždy účinná kvůli nedostatečnému přenosu technologií, pracovní síle nebo mobilitě pracovních sil mezi akademickou obcí a průmyslem. Navíc i v oblastech, kde se znalosti hromadí, čelí malé a velké firmy různým překážkám v oblasti inovací a jejich komercializace.

¹¹ JRC 2017

Prostorové seskupování se však v letech 2011 až 2018 ještě více v Polsku, České republice, na Slovensku, v Maďarsku a Chorvatsku prohloubilo a zvýšilo se zejména v regionech s vyšším podílem zaměstnanosti v městských oblastech. Ekonomická literatura naznačuje, že pro firmy a regiony je obtížné nastartovat takové procesy¹².

Zejména ve střední Evropě nejsou výdaje na výzkum a vývoj koncentrovány pouze prostorově, ale dominují v nich také velké společnosti. Ačkoli malé a střední podniky přispívají k největšímu podílu na zaměstnanosti, řídí výzkum a vývoj v zemi především společnosti s více než 500 zaměstnanci. Kromě toho existují silné regionální rozdíly v převádění výdajů na výzkum a vývoj na výstupy výzkumu a vývoje, jako jsou např. patenty.

Je třeba zvýšit kapacity výzkumu a vývoje v malých a středních podnicích, aby se posílila jejich inovační kapacita. Týká se to měst, ale také a zejména mimo-městských oblastí, kde je zásadní odstranit překážky, které brání hladké transformaci zdrojů výzkumu a vývoje na tržní výstupy. Jelikož malé a střední podniky jsou často společnostmi, které jsou vázány na své území a na dostupnou pracovní sílu, je potřeba se soustředit na tyto aspekty jako na klíčové téma programu Interreg, který podporuje zejména regionální rozvoj. To platí zejména pro střední Evropu, kde byla zjištěna silná územní potřeba zaměřit se konkrétně na hospodářský rozvoj venkovských regionů.

Dále je třeba aktivovat kulturní a kreativní odvětví jako hnací síly inovací a valorizace bohatých kulturních zdrojů ve střední Evropě. Ty jsou silným přínosem, zejména pokud jsou spojeny se strategiemi inteligentní specializace území.

Životní prostředí a snižování CO2: Výzvy směřující k nezbytnému environmentálnímu obratu zahrnujícímu snižování emisí CO2, zelenou vizi naší ekonomiky, ochranu životního prostředí a oceňování ekosystémových služeb a územní reakce na změnu klimatu¹³

V listopadu 2018 představila EU svou dlouhodobou strategii do roku 2050 pro prosperující, moderní, konkurenceschopnou a klimaticky neutrální ekonomiku do roku 2050 - Čistá planeta pro všechny. Jedná se o dlouhodobou vizi pro dosažení nulových čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050 investováním do realistických technologických řešení, posílením postavení občanů a sladěním opatření v klíčových oblastech. Dlouhodobá strategie EU do roku 2050 dále stanoví boj proti a přizpůsobení se změně klimatu jako překlenující klíčovou prioritu¹⁴. Návrh Zelené dohody jako nového rámcového paradigmatu navíc zdůraznil důkazy související s naléhavostí, která ještě zdůrazňuje plnění těchto strategií.

Jeden ze stavebních kamenů dlouhodobé strategie EU do roku 2050 je zaměřen na plné využití výhod biohospodářství a na vytvoření zásadní snížení emisí uhlíku. Za účelem lepšího zaměření na biologickou rozmanitost a zelenou infrastrukturu vypracovala EU související strategie: Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti a strategie zelené infrastruktury.

Dlouhodobá strategie do roku 2050 zmiňuje také problémy měst. Města obývá 360 milionů lidí, což představuje 73 % populace EU; odpovídají 80 % spotřeby energie v EU a 85 % HDP kontinentů. Jak teplota stoupá a zvyšuje se počet horkých dnů, jsou města zasažena stále více, protože více trpí vysokými teplotami než okolní oblasti, z důvodu koncentrace zastavěného prostředí - tzv. „efektu městského tepelného ostrova“. Městské zelené plochy a zelená infrastruktura zde mohou přinést adaptační výhody a absorbovat emise a znečištění. Střední Evropa vykazuje silnou potřebu dohnat vývoj v různých odvětvích, aby bylo možné dosáhnout alespoň průměru EU, pokud jde o emise skleníkových plynů, energetickou účinnost, podíl obnovitelných energií, boj proti riziku přírodních

¹² Ganter a Hecker (2013), Veugelers (2017)

¹³ Teritoriální analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 38 (kapitola 3)

¹⁴ https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2050_en

katastrof, snížení znečištění a ochranu životního prostředí. Také městské výzvy, např. pokud jde o městské tepelné ostrovy, jsou srovnatelné s údaji dlouhodobé strategie do roku 2050. Lze však identifikovat významné rozvojové potenciály a silná, nadnárodní akce může tento různý vývoj posunout dále.

Energetika

Pro střední Evropu nejnovější hodnocení naznačuje, že dosažení cíle energetické účinnosti do roku 2020, měřeného prostřednictvím primární a konečné spotřeby energie v letech 2007 až 2014, by mohlo být ohroženo. I když došlo k postupnému snižování spotřeby energie v letech 2007 až 2014, mezi lety 2014 a 2017 se spotřeba zvýšila¹⁵. V roce 2017 byla intenzita skleníkových plynů (skleníkové plyny na obyvatele) ve střední Evropě nejvyšší a nad průměrem EU v České republice, Německu, Polsku a Rakousku. Průměr EU byl dosažen u Slovinska a Slovenska a o něco nižší u Itálie, Maďarska a zejména Chorvatska¹⁶. Rovněž s ohledem na výrobu a využití energie z obnovitelných zdrojů lze konstatovat, že úroveň ve střední Evropě jsou většinou stále pod průměrem EU. Ačkoli mnoho zemí dosáhlo značného snížení emisí skleníkových plynů, úroveň je stále třeba snížit. Kromě toho existují značné rozdíly mezi členskými státy, které tvoří střední Evropu.

V důsledku toho stále existuje potřeba podporovat energetickou účinnost a snižování emisí skleníkových plynů a podporovat přechod k obnovitelným zdrojům energie. Optimalizace využití energie v průmyslu je velmi důležitá a vyžaduje různé přístupy ke snížení tepelných ztrát, zavedení procesů zpětného získávání energie atd.

Je třeba vzít v úvahu, že v této konkrétní oblasti jsou znalosti většinou dobře rozvinuté a provádění na místní a regionální úrovni je hlavní překážkou úspěchu. Je třeba prosazovat cenově dostupné¹⁷ zavádění prostřednictvím konceptů, které usnadňují přechod, správu investic, změnu pracovních postupů atd. Zde je klíčovým faktorem výměna a společné vytváření příkladů dobré implementace.

Dále dochází k neustálému vývoji stávajících a nových technologií v oblasti energetiky. To vede ve střední Evropě k potřebě soustředit se na použitelná řešení a usilovat o úzkou koordinaci s výsledky výzkumných a inovačních iniciativ v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných energií.

Biodiverzita a zelená infrastruktura

Během posledního desetiletí došlo k hlubšímu porozumění takzvaným ekosystémovým službám¹⁸ - mimo jiné v rámci celkové strategie přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování - ukazuje, že ztráta biologické rozmanitosti může vést k poklesu schopnosti přírody např. čistit vodu a vzduch, udržovat půdu nebo regulovat klima. Ve střední Evropě biologická rozmanitost klesá. Pokračuje také zábor půdy, který snižuje schopnost půdy poskytovat základní ekosystémové služby lidem. Je třeba se soustředit na hledání výsledků, které poskytují proveditelná a zvládnutelná řešení pro implementaci na regionální a místní úrovni. Pokud jde o zelenou infrastrukturu, znamená to, že je třeba zlepšit územní plánování, aby všichni společenští aktéři (podniky, občané, orgány atd.) mohli žít a pracovat v rovnováze s fungujícími ekosystémy. To se dotýká různých dílčích témat, jako je rekreace a zdraví, ale také strategií cestovního ruchu.

Rozšíření EU v roce 2004 zahrnovalo mnoho zemí střední Evropy. Nové členské státy ve skutečnosti přinesly „úžasnou škálu přírodních stanovišť“ a volně žijících živočichů do EU s druhy a typy stanovišť,

¹⁵ Územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, str.40

¹⁶ Územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 43

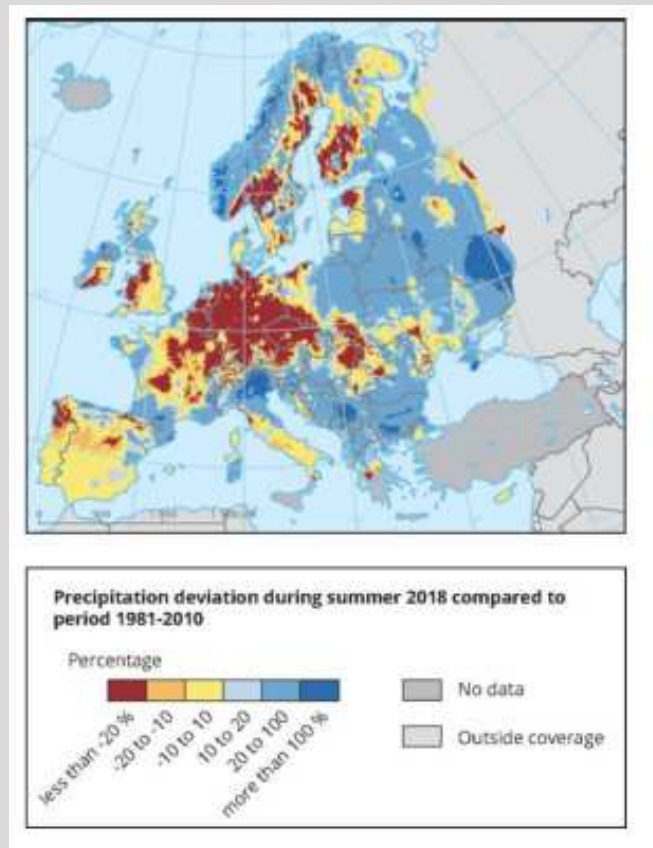
¹⁷Strategický workshop, který pořádal wiiw

¹⁸ <https://biodiversity.europa.eu/topics/ecosystem-services>

nedostatku vody s vysokými socioekonomickými dopady na podniky a zemědělství závislé na vodě, ale také na dostupnost pitné vody.

Riziko přírodních katastrof, jako jsou říční povodně, sesuvy půdy a silné deště, může dále způsobit vážné škody na budovách (včetně lokalit kulturního dědictví), infrastrukturu a mohou být hrozbou pro obyvatele střední Evropy. Veřejné orgány tak často nemají kapacity čelit účinkům změny klimatu (např. nezbytné pro předpovědi, adaptaci a opatření na ochranu občanů).

Jako příklad ukazuje následující mapa odchylku srážek v létě 2018 ve srovnání s obdobím 1981-2010:

Vzhledem k tomu, že mnoho aktivit podporuje boj proti změně klimatu a podporuje odolnost společnosti, je potřeba ve střední Evropě dvojitá: Na jedné straně je třeba usnadnit přizpůsobení řešení na místní a regionální úrovni. Na druhé straně existuje potřeba koordinovaných a vícenárodních strategií pro odolnost vůči katastrofám, včetně prevence a řízení. Přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění vyžadují integrovaný přístup, který zohledňuje environmentální, ekonomické a sociální aspekty.

Vzhledem k velkým environmentálním, sociálním, ekonomickým a územním dopadům, které může mít změna klimatu, je třeba podporovat a rozšiřovat adaptační a zmírňující opatření, včetně úvahy, že opatření v oblasti řízení rizik mohou vyžadovat také velké investice.

Oběhové hospodářství

EU již v prosinci 2015 přijala komplexní balíček opatření pro oběhové hospodářství. Zahrnuje legislativní návrhy týkající se odpadu a akční plán na podporu oběhového hospodářství „Uzavření smyčky - akční plán EU pro oběhové hospodářství“. Oběhové hospodářství je zde definována jako ekonomika „kde se hodnota produktů, materiálů a zdrojů udržuje v ekonomice co nejdéle a produkce odpadu je minimalizována“. Oběhové hospodářství by proto mělo nahradit naši současnou lineární ekonomiku založenou na principu „vyrobit-použít-likvidovat“, která se vyznačuje neudržitelným velkým využíváním zdrojů. Akční plán stanoví podporu oběhového hospodářství v každém kroku hodnotového řetězce. Jedná se o komplexní přístup od fáze výroby (zaměřený na lepší design

produktu a efektivní výrobní procesy) ke spotřebě, opravám a repasování, nakládání s odpady a druhotných surovin, které se přivádějí do ekonomiky, a opětovnému použití vody. Na horizontální úrovni jsou podporovány inovace a investice.

Nakládání s odpady je jedním z klíčových prvků balíčku pro oběhové hospodářství. Směrnice EU 2008/98 / ES o odpadech (rámcová směrnice o odpadu) stanoví hierarchii způsobů nakládání s odpady, kterou by členské státy měly uplatňovat: Jde od prevence, přípravy k opětovnému použití, recyklace, využití až po likvidaci, skutečným cílem je úplné zabránění likvidaci vůbec a uzavření smyčky.

Realizace oběhového hospodářství je ve střední Evropě dosud v primární fázi, je zřejmé, že to vyžaduje dlouhodobý a trvalý politický tlak se zapojením na všech úrovních - od členských států, regionů a měst, po podniky a občany.

Je také obtížné získat socioekonomické důkazy o stavu oběhového hospodářství ve střední Evropě. Jedním z důležitých ukazatelů týkajících se oběhového hospodářství je míra recyklace komunálního odpadu. Produkce komunálního odpadu je v zemích střední a východní Evropy stále pod průměrem EU, ale v některých zemích jej dosahuje v negativním smyslu. Míra recyklace je navíc stále pod průměrem EU, což ukazuje značné rozdíly, které se pohybují od 68 % v Německu po Chorvatsko s 24 %. Všechny země střední Evropy, kromě Německa, však nedosahují evropského cíle do roku 2035, tj. 65% míry recyklace, což ukazuje, že je třeba vynaložit mnohem větší úsilí na přechod k oběhovému hospodářství.²²

Primární fáze této politické výzvy naznačuje, že jsou velmi potřebné dobře koordinované činnosti - od informací po zvyšování povědomí a pilotní implementace - pro snižování a řízení odpadu, recyklaci, opětovné použití a valorizaci odpadu jako suroviny.

Environmentální aspekty městské mobility

Dlouhodobá strategie EU do roku 2050 zdůrazňuje čistou, bezpečnou a propojenou mobilitu a zejména zmiňuje městské oblasti a inteligentní města jako první body inovací. Mnoho různých aktérů, odvětví a způsobů mobility v městských oblastech a také tlak na inovace činí z městské mobility specifické téma. Je to kombinováno s výstupy rozsáhlých znalostí v oblasti IT a technologií. Silný environmentální potenciál nových a inovativních opatření navíc vysvětluje potřebu sloučit tematické oblasti městské mobility a životního prostředí.

Změny v mobilitě budou zahrnovat plánování měst, bezpečné cyklistické a turistické stezky, čistou místní a soukromou dopravu se sníženými emisemi, zavedení nových doručovacích technologií, jako jsou drony, mobilita jako služba, nástup služeb sdílení automobilů a kol. S ohledem na mnoho hráčů a druhy dopravy musí městské oblasti kombinovat mobilitu lidí autem, na kole, pěšky nebo veřejnou dopravou s dodávkou zboží pomocí nákladních automobilů a dronů. Je třeba otestovat a implementovat připravované a stávající služby mobility, jako je sdílení automobilů nebo skútrů. Městské oblasti dále musí zvládat úspěšnou spolupráci s okolními venkovskými oblastmi, např. absorbovat a spojovat vysoký počet dojíždějících každý den. Spolu s přechodem na bezuhlíkové dopravní technologie to sníží znečištění ovzduší, hluk a nehody a zlepší kvalitu městského života.

Ačkoli má střední Evropa několik vysoce urbanizovaných aglomerací, celkový stupeň urbanizace je ve srovnání s průměrem EU nižší. Zde diferencovanější hodnocení odhaluje heterogenitu střední Evropy: Například v Německu je podíl větší než průměr EU v oblasti urbanizace, zatímco ve všech ostatních zemích střední Evropy je podprůměrný.

Navzdory nižší urbanizaci představuje městská mobilita ve střední Evropě větší výzvu. O tom svědčí různé trendy: Například zatímco vlastnictví automobilů ve městech je obecně nižší než průměr země

²² Analýza hlavních územních výzev, potřeb a potenciálů nadnárodní spolupráce ve střední Evropě, závěrečná zpráva, wiiw 2020, informační list SC 2.6.

v hlavních městech, výjimky zahrnují Bratislavu, Budapešť, Prahu, Řím a Varšavu. Není tedy žádným překvapením, že v těchto městech představuje dopravní zácpa hlavní problém. Zpráva Evropská města za rok 2016 vidí výrazné rozdíly v trendech využívání veřejné dopravy v západní Evropě a ve středoevropském regionu. Vidí méně příznivé trendy ve střední Evropě, které ukazují nárůst osobokilometrů u tramvají a metra, ale pokles autobusové a železniční dopravy od roku 1995. Využití jízdních kol nebo chůze jako možnosti mobility je v Berlíně, Lublani a Vídni srovnatelně dobré, zatímco ve většině středoevropských měst je používání automobilů stále převažující.

Je třeba urychlit přechod k energeticky účinnějším, ekologicky udržitelnějším, ale také k efektivnějším způsobům dopravy. To zahrnuje snížení emisí, zlepšení ovzduší, přechod na dodávky obnovitelné energie a zlepšení energetické účinnosti v městské mobilitě. To znamená vzít v úvahu různá odvětví, ale také paralelní finanční nástroje a usilovat o spíše integrované přístupy s přihlédnutím k technologickým inovacím a novým řešením řešení výzev mobility v souladu s městským a urbanistickým územním plánováním.

Udržitelná doprava a konektivita: Výzvy odrážející potřeby udržitelné konektivity²³

Jednotný evropský trh byl od počátku charakterizován „čtyřmi svobodami“ vycházejícími z Římské smlouvy z roku 1957, tj. volným pohybem zboží, služeb, osob a kapitálu. Vhodná dopravní infrastruktura je předpokladem pro splnění předchozích tří podmínek a poskytuje fyzický přístup zboží, služeb a pracovních sil na zahraniční trhy. Tyto trhy i samotná dopravní infrastruktura se v blízké budoucnosti mohou díky digitalizaci podstatně změnit.

Udržitelná doprava a propojení TEN-T se středoevropskými regiony

Optimální dopravní systémy by měly zajišťovat rychlou, nákladově efektivní a současně ekologickou a nízkouhlíkovou multimodální přepravu zboží a cestujících v rámci jednotného evropského dopravního prostoru. To podporuje EU prostřednictvím investic do transevropské dopravní sítě (TEN-T). Odkaz na TEN-T je zachycen různými prostředky a možnostmi financování na úrovni EU, národní a regionální úrovni.

TEN-T se skládá z devíti koridorů - pokrývajících více druhů dopravy, jako jsou železnice, silnice, vnitrozemské a námořní lodní trasy - které by měly být dokončeny do roku 2030. Region střední Evropy je charakteristický mnoha křížovatkami koridorů. Zatímco územím střední Evropy prochází 7 koridorů, pět z nich spojuje nejméně tři ekonomiky regionu střední Evropy.

Je tedy nepochybné, že střední Evropa je oblastí, která je územně hluboce integrována do sítě TEN-T. Podrobnější pohled však odhaluje další významnou územní výzvu regionu, a to potřebu lepší dostupnosti středoevropských regionů k těmto velkým sítím. To zahrnuje nejen infrastrukturu, ale představuje meziodvětvovou a víceúrovňovou výzvu vládního plánování na regionální úrovni.

Zatímco dokončení hlavní sítě TEN-T je plánováno na rok 2030 a revize je plánována na rok 2021, do roku 2050 by měla být dokončena komplexní síť s rozsáhlým dosahem. Komplexní síť je obzvláště důležitá pro regiony a země s menším počtem hlavních vazeb na TEN-T a velké venkovské a příměstské oblasti, kde jsou lidé více vystaveni riziku chudoby a sociálního vyloučení. Ve střední Evropě jsou Chorvatsko, Polsko a Slovinsko napojeny pouze na dva hlavní koridory TEN-T; Česká republika, Maďarsko a Slovensko na tři.

Přestože je zlepšování přeshraničních úseků často zdůrazňováno v základním rámci TEN-T, mnoho chybějících přeshraničních spojení nebo služeb se nachází mimo hlavní - a částečně dokonce i mimo komplexní - síť.

Zajistit udržitelnější dopravu vyžaduje přechod od - převážně stále založené na fosilních palivech - silniční dopravy k udržitelnějším způsobům dopravy. Od roku 2017 se v celém regionu střední Evropy

²³ Teritoriální analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 69 (kapitola 4)

přepравuje více než 60 % nákladu po silnicích. Přesto, s výjimkou Itálie, je použití železnic pro nákladní dopravu nad průměrem EU ve všech středoevropských ekonomikách.

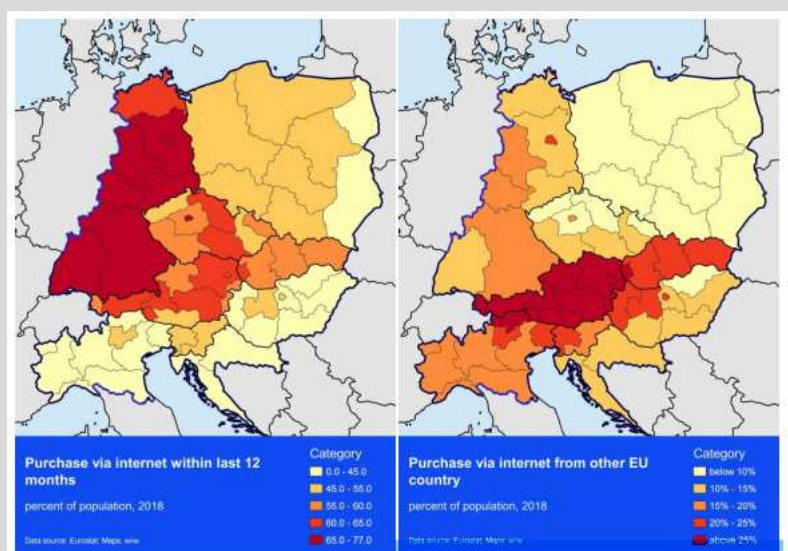
Potřeba středoevropského prostoru spočívá v integraci: Usnadnění a podpora zlepšeného přístupu převážně okrajových - často venkovských - regionů k sítím TEN-T a zároveň zavádění inovativních řešení pro řízení přechodu od systému dopravy a mobility založeného na fosilních palivech. To vyžaduje také dobrou koordinaci mezi možnostmi financování na úrovni EU, národní a regionální úrovni.

Digitální konektivita

Digitální konektivita úzce souvisí s přepravou zboží a osob v Evropě, protože jsou na sobě vzájemně závislé. Je také úzce spojena s nutností zvýšit inovační kapacity a (digitální) dovednosti, jak je uvedeno v kapitole o inovacích a dovednostech, protože se digitalizace týká občanů, společností a vlád. Vývoj informačních a komunikačních technologií (IKT) ovlivňuje všechny aspekty ekonomiky. Mimo jiné jsou řešení IKT zásadně důležitá v podpoře přechodu k udržitelnější dopravě prostřednictvím poskytování informací, usnadnění přeshraniční a multimodální dopravy, jak bude ukázáno v následujících částech. Výsledkem digitalizace jsou dále nové produkty a služby v hospodářských odvětvích a digitalizace ovlivňuje procesy v mezinárodních hodnotových řetězcích, ale také způsob, jakým a odkud lidé pracují.

EU se řídila „Digitální agendou pro Evropu“²⁴, ale břemena neúplného jednotného digitálního trhu neúměrně malé a střední podniky zasahují: V rámci regionu střední Evropy lze opět poukázat na heterogenetický vzorec. Podíl společností (jak malých a středních, tak velkých podniků) prodávajících v zahraničí je nad průměrem EU v Rakousku, České republice, Německu a Slovinsku, zatímco zbývající ekonomiky střední Evropy zaostávají.

Obrázek vypadá z pohledu kupujících docela podobně, přičemž nejnižší a nejvýchodnější region ve střední Evropě je spojován s nejnižším podílem jednotlivců, kteří nakupovali prostřednictvím internetu za posledních 12 měsíců (obrázek 37, levý panel). Nejnižší podíly pro online nákupy z jiných zemí EU jsou v Polsku, severních regionech České republiky a východních regionech Maďarska.

²⁴ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/64/digital-agenda-for-europe>

Infrastruktura IKT je rozhodujícím faktorem pro digitalizaci společnosti. Tuto infrastrukturu, zejména širokopásmové služby a jejich rychlost, zachycuje rozměr konektivity indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI). Ve střední Evropě dosahují lepší výsledky než průměr EU pouze Německo a Maďarsko. Pokud jde o dovednosti potřebné k využívání digitalizace a využívání internetových služeb občany, pouze Německo vykazuje vyšší než průměrné skóre EU. Poměrně velké rozdíly mezi zeměmi střední Evropy se nacházejí v oblasti využívání digitálních technologií ze strany podniků, přičemž nejnižší hodnoty vykazuje Polsko, Maďarsko a Itálie a nejvyšší Slovinsko, Německo a Česká republika.

Na základě analýzy je hlavní politickou potřebou pro střední Evropu zajistit dobro digitální konektivitu pro všechny regiony, zejména ve venkovských oblastech. Především to závisí na rozvoji infrastruktury.

Rovné příležitosti: Výzvy odrážející sociální aspekty, jako je rovný přístup k trhu práce, ke zdraví, vzdělání a učení²⁵

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení má v politické agendě Evropské unie dlouhou tradici a je důležitým prvkem současných strategií a programů EU. Ve strategii Evropa 2020 definovala Evropská komise snižování chudoby a sociálního vyloučení jako jednu ze svých hlavních výzev. Do roku 2020 by měl být počet lidí v chudobě nebo ohrožených chudobou a sociálním vyloučením snížen nejméně o 20 milionů. Sociální inkluze je rovněž klíčovým cílem Nové strategické agendy EU na období 2019-2024. Cílem strategie EU pro mládež je podporovat a podněcovat mladé občany k účasti ve společnosti.

Podobně jako v oblasti konektivity vytvořila EU různé podpůrné programy na podporu realizace těchto politik a je nutná úzká koordinace mezi fondy na různých úrovních (včetně ESF), aby se zabránilo zbytečné nadbytečnosti iniciativ. Na druhou stranu je zřejmé, že se téma dotýká mnoha aspektů, které se rovněž týkají územních výzev popsanych v kapitolách, zejména v oblasti dovedností, oběhového hospodářství (inovace a sociální inovace, snižování rozdílů, které by mohly vést ke znevýhodnění určitých skupin obyvatel, potřeba rozvoje dovedností).

Dlouhodobá nezaměstnanost a nezaměstnanost mladých lidí

Jedním z hlavních cílů politiky EU je podpora zaměstnanosti. Například strategie Evropa 2020 obsahuje výslovný cíl zvyšování zaměstnanosti. Zaměstnanost je v zásadě nezbytným předpokladem k pokrytí potřeb jednotlivců a k účasti ve společnosti. Z politického hlediska tedy umožňuje snižovat chudobu a omezovat sociální vyloučení.

Zejména dlouhodobá nezaměstnanost zvyšuje riziko delšího období nezaměstnanosti a dokonce i nečinnosti; což následně zvyšuje riziko chudoby a sociálního vyloučení. Přestože míra dlouhodobé nezaměstnanosti ve všech zemích EU v roce 2017 poklesla, míra se v jednotlivých zemích stále výrazně liší.

Pokud jde o dlouhodobou nezaměstnanost v regionech střední Evropy, vykazuje většina regionů nízkou míru dlouhodobé nezaměstnanosti pod 5 %. Dlouhodobá nezaměstnanost je však stále vážným problémem v některých regionech střední Evropy, zejména v méně prosperujících regionech. Zajímavé je, že regiony s vysokou mírou nezaměstnanosti jsou prostorově seskupeny, což jasně naznačuje, jak jsou místní trhy práce propojeny napříč regiony v rámci zemí. Nejvýraznější kontrast je patrný v Německu, kde se objevuje jasné rozdělení trhu práce mezi bývalými regiony západního a východního Německa. Kromě toho je třeba zdůraznit, že nezaměstnanost mladých lidí je ve většině zemí střední Evropy stále klíčovou výzvou. Regiony střední Evropy se celkově vyznačují heterogenním

²⁵ Teritoriální analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 89 (kapitola 5)

vzorcem míry nezaměstnanosti mladých lidí, který se pohybuje od přibližně 4 % do dokonce 36 %. Jak již bylo zmíněno výše, trhy práce opět vykazují místní propojení.

K řešení složitých výzev je třeba přijmout komplexní přístupy ke spolupráci, které řeší mnohočetné potřeby dlouhodobé nezaměstnanosti. EU podporuje sociální inovace s cílem vytvářet nové nápady a koncepty pro spolupráci, které upřednostňují místní zájmy a potřeby. V ideálním případě se jedná o místní zúčastněné strany z tržního i veřejného sektoru a občany, kteří spolupracují na plnění místních potřeb, a tím využívají místní znalosti.

Přístup ke vzdělání, odborné přípravě a celoživotnímu výdělků

Výkon jednotlivců na trhu práce úzce souvisí se vzděláváním, odbornou přípravou a celoživotním učením. Jedinci s nízkým vzděláním jsou vysoce zranitelní vůči nezaměstnanosti, a tedy chudobě i sociálnímu vyloučení. Dále je méně pravděpodobné, že se účastní školení a celoživotního učení. Díky rychle se měnícímu a technologicky orientovanému světu je tento problém ještě náročnější.

Obecně je míra účasti na školení ve střední Evropě výrazně vyšší v městských regionech ve srovnání s venkovskými a středně pokročilými regiony. To není tak překvapivé, protože infrastruktura vzdělávání a odborné přípravy je obecně výraznější v městských regionech, což zase zvyšuje dostupnost možností vzdělávání a odborné přípravy a následně vede k vyšší míře účasti.

Oblast vzdělávání a odborné přípravy je proto zvláště znepokojující ve středoevropských venkovských oblastech, zejména v méně prosperujících regionech. Školení a celoživotní učení se v budoucnu stávají ještě důležitějšími. Očekává se, že digitalizace a automatizace způsobí nadbytečnost konkrétních pracovních pozic. To vytváří tlak na jednotlivce a je pro ně nevyhnutelné účastnit se vzdělávání a zvyšovat své celoživotní vzdělávací aktivity. Zde ve střední Evropě existuje silná potřeba umožnit více lidem účastnit se vzdělávacích a školicích aktivit.

Podobně jako u výzvy související s trhem práce; vzděláváním, odbornou přípravou a celoživotním učením se zabývala řada programů a strategií EU a zabývá se jim také kapitola o dovednostech a inovacích. Analýza nicméně ukazuje na vysoký potenciál pro kooperativní přístupy, zejména prostřednictvím sociálních inovací. Zejména venkovské regiony ve střední Evropě potřebují čelit nižší míře účasti pomocí výměny znalostí, sdílením zdrojů a řešením místních potřeb.

Integrace okrajových skupin

Sociální inkluze je nevyhnutelně spojena s chudobou a hmotnou deprivací. Podle strategie Evropa 2020 jsou jednotlivci ohroženi chudobou nebo sociálním vyloučením, pokud jsou zasaženi jednou nebo více ze tří situací: jsou ohroženi chudobou nebo žijí v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce.

Riziko chudoby a sociálního vyloučení je ve většině zemí střední Evropy stále významným problémem. Riziko je navíc vysoce koncentrované v několika regionech. Polský region Wschodni, slovenský region Východné Slovensko, regiony v Maďarsku a Chorvatsku, regiony ve východním Německu a Vídeň čelí srovnatelně vyššímu riziku chudoby a sociálního vyloučení. Celkové srovnání mezi městem a venkovem navíc přináší další zajímavé poznatky. Zatímco riziko chudoby a sociálního vyloučení se obvykle koncentruje v Rakousku, Německu a Itálii ve městech, je vyšší ve venkovských oblastech v Chorvatsku, Maďarsku, Polsku a na Slovensku. Ve Slovinsku a České republice jsou hodnoty v městských a venkovských oblastech poměrně vyrovnané. Je zajímavé, že tyto dvě země rovněž vykazují celkově nejnižší hodnoty.

Boj proti sociálnímu vyloučení byl označen jako jeden z nejdůležitějších cílů politiky EU a pro střední Evropu je zásadní. Byla zahájena různá opatření, zejména v rámci ESF, s cílem zlepšit začleňování znevýhodněných společenských skupin.

Evropská identita: Výzvy odrážející stav evropské identity a kulturního propojení a ukotvení integrovaného plánování v souladu s EU na místní úrovni²⁶

Územní spolupráce poskytuje příležitost vyvážit evropské dezintegrační trendy, které jdou ruku v ruce s klesajícím vnímáním EU jako centra sdílení společných hodnot, výzev a řešení. Společné sdílení a identifikace řešení mezi a v nadnárodních, regionálních a místních funkčních oblastech je silným příspěvkem k soudržnosti na sdíleném území programové oblasti.

Jednotný evropský trh a transevropské dopravní sítě se neustále rozvíjejí a politické, sociální a kulturní překážky se snižují. Existují však náznaky, že by se evropské integrační procesy mohly zastavit nebo dokonce zvrátit. Brexit je nejvýznamnějším příkladem. Nedávné a probíhající kontroverzní diskuse o mechanismech finanční podpory pro zasažené v době globalizace a hospodářské krize, o společném řešení otázky uprchlíků, společném policejním úsilí, tj. o solidaritě obecně v Evropě, ukazují, že další evropská integrace nemusí nutně v příštích letech zůstat hlavním trendem.

V celém středoevropském regionu, který je dále poháněn nedávným politickým vývojem, existují velké rozdíly ve vnímání legitimacy EU mezi zeměmi, které jsou také pozorovatelné mezi městskými a venkovskými oblastmi.

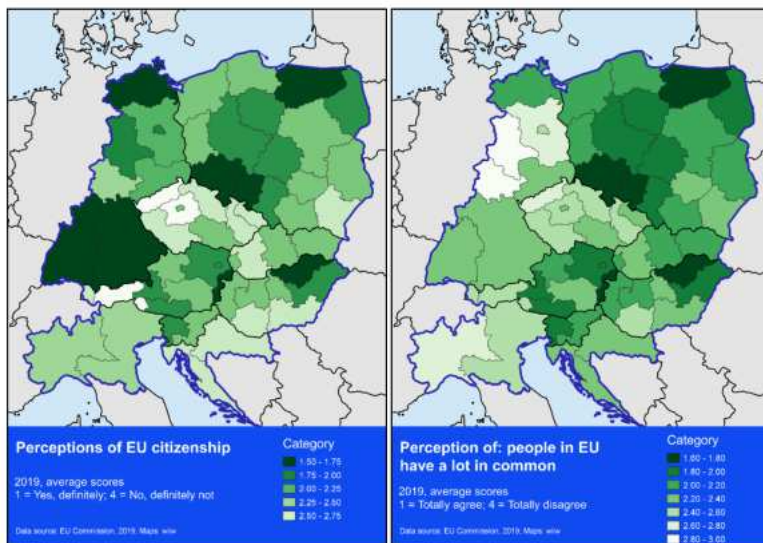
Současné vzorce a trendy prostorové polarizace jdou paralelně s další výzvou v oblasti přiblížení Evropy jejím občanům: Několik studií ukázalo, že procesy prostorové polarizace souvisejí s nárůstem politického populismu a výzvami ve vnímání legitimacy EU²⁷, což zase brání další evropské integraci a celkovému hospodářskému růstu v Evropské unii. To je dále podporováno změnami demografie ve střední Evropě²⁸: Lze pozorovat silné rozdíly ve vzorcích demografických změn mezi městskými a venkovskými regiony, po nichž následuje vysoký poměr závislých osob ve vysokém věku ve venkovských regionech, jakož i problémy zmenšujících se regionů, odliv mozků a migrace do městských oblastí (Na tyto výzvy se zaměřuje v kapitola „Dovednosti“.)

Existují regionální rozdíly v tom, do jaké míry jsou podmínky příznivé pro participativní a místně integrované procesy správy EU. Následující obrázek zobrazuje průměrné skóre odpovědí ohledně rozsahu, v jakém se účastníci domnívají, že jsou „občany EU“, a průměrné skóre odpovědí ohledně jejich souhlasu s tvrzením, že „Lidé v Evropské unii mají mnoho společného“. Pokud jde o první, průměrné skóre se ve středoevropských regionech pohybuje od 1,5 do 2,75, a pokud jde o druhé, to se v regionech pohybuje od 1,8 do 3. Pocity občanství EU jsou v průměru nejslabší ve středoevropských regionech v Itálii, Chorvatsku, jižním Maďarsku, České republice a západním Rakousku. Regiony v České republice, východním Německu, jižním Maďarsku a Slovinsku se vyznačují průměrně nízkým souhlasem s tvrzením, že lidé v EU mají mnoho společného, zatímco obzvláště silný souhlas s tímto tvrzením lze nalézt v příhraničních regionech mezi Rakouskem a Maďarskem a Slovensko.

²⁶ Teritoriální analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 115 (kapitola 6)

²⁷ Územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 125

²⁸ Územní analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 125

V květnu 2019 Evropská rada uznala, že „roste potřeba prohlubování důvěry mezi zeměmi a lidmi“²⁹. Již více než 20 let regiony střední Evropy spolupracují v rámci programu Interreg a bylo financováno několik stovek projektů spolupráce, kde se lidé potřebovali spojit s nadnárodními kooperačními partnery, aby se mohli stát součástí programu. Existují drtivé důkazy, že to podpořilo budování důvěry mezi orgány a podniky v regionu. Územní spolupráce, zakotvená v politice soudržnosti a regionálního rozvoje EU, má za cíl snížit ekonomické a sociální rozdíly mezi regiony.

Pokud se podíváme na potřeby, které z této výzvy vyplývají, s ohledem na aspekt snižování evropské identity, existuje silná potřeba zakotvit politiky EU v územním a integrovaném přístupu s přímým dopadem na místní úroveň. Děje se tak udržováním strategického dialogu, jakož i výměnou, identifikací a přizpůsobováním řešení regionálních problémů. Pokud se lidé z různých regionů setkávají a společně vymyslí, jak vyřešit problémy, které sdílejí, mohou s menším úsilím dosáhnout proveditelných řešení. Dále je rozvíjen smysl pro komunitu a společnou identitu, který podporuje pohodu.

Potřebu kooperativních přístupů, které působí proti nepříznivému vývoji, lze popsat spíše jako princip než jako téma. Vztahuje se na různé územní výzvy, které již byly popsány v předchozích částech. Je třeba realizovat program tak, aby se porozumění hodnotám EU a soudržnost vyvolaná nadnárodní spoluprací přiblížily blíž k vnímání občanů.

To vede k výzvě větší inkluze programu Interreg CENTRAL EUROPE přitahováním nových skupin zúčastněných stran a snižováním překážek vstupu do spolupráce dalším snižováním složitosti. V kontextu, kdy řada středoevropských regionů a obcí má nízkou institucionální kapacitu a schopnost zúčastněných stran účastnit se programů a strategií územní spolupráce a těžit z nich, je zjevně nutné zvýšit kapacity v tomto ohledu, Kromě toho je třeba posílit viditelnost a vlastnictví výsledků po celou dobu životnosti projektu.

Koordinovaná správa: Výzvy odrážející potřebu větší koordinace s politikami a programy a mezi nimi³⁰

Z návrhu nařízení o EFRR (COM (2018) 372) a všech souvisejících nařízení jasně vyplývá, že je třeba počítat s koordinací a racionalizací financování, aby se dosáhlo součinnosti a koordinovaného přístupu k dosažení cílů klíčové územní politiky EU.

²⁹ Závěr Rady o provádění makro-regionálních strategií EU, bod 5, přijatý dne 10. května 2019

³⁰ Teritoriální analýza wiiw 2020, příloha 1: Analytická zpráva, s. 135 (kapitola 7)

Koordinace správy věcí veřejných, zejména na místní a regionální úrovni, byla vždy klíčovým aspektem politiky evropské územní spolupráce. Dále je v nařízení silně zakotvena užší koordinace práce sítí politiky, zejména makro-regionální strategie³¹. Výzvu zvládnout koordinovanější řízení mezi nástroji a politikami lze rozdělit do dvou hlavních pilířů, jejichž územní výzvy budou popsány níže:

- Vytváření sítí a synergie mezi strategiemi územní spolupráce a mechanismy financování
- Přístupy strategického řízení na všech úrovních k posílení a dalšímu propojení různých menších funkčních oblastí

Vytváření sítí a synergie mezi územními strategiemi a mechanismy financování

Čtyři makro-regionální strategie EU³² byly vyvinuty jako nadnárodní politické sítě, kde se řeší společné územní výzvy tak, aby se řešily společně. Každá makro-regionální strategie má poté vyhrazený nadnárodní program, který přesně odpovídá její oblasti. Tři ze čtyř strategií (konkrétně jadersko-jónská, alpská a dunajská) vykazují geografický přesah. U programového území Interreg střední Evropy je tato situace odlišná: Středoevropský prostor ve skutečnosti pokrývá část čtyř makro-regionálních strategií. To znamená, že zatímco čtyři nadnárodní programy spojené se čtyřmi strategiemi přímo podporují provádění a správu „jejich“ makro-regionální strategie, program střední Evropy funguje jako závěs spojující tyto čtyři strategie společnými tématy.

Byla identifikována přidaná hodnota k dalšímu posílení vztahu programu Interreg CENTRAL EUROPE k těmto strategiím, ať už je viditelná jak tematická, tak územní shoda. V tomto ohledu operační hodnocení programu Interreg CENTRAL EUROPE 2014-2020 považuje za velmi pravděpodobné, že makro-regionální strategie mají pozitivní vliv na navázání pracovních partnerství na území střední a východní Evropy³³.

Kromě makro-regionálních strategií EU působí v jedné nebo více zemích střední Evropy více než 20 programů nadnárodní a přeshraniční spolupráce. Podle provedené analýzy to může způsobit nerovnoměrný přístup k financování mezi územími, potenciální konkurenci mezi programy, výskyt „specialistů na žádosti“ působících pro různé programy s jednou myšlenkou projektu a především případnou duplikaci výsledků, tj. dva různé projekty pak přinášející velmi podobné výstupy. To ukazuje, že pro program Interreg CENTRAL EUROPE existuje velká složitost v oblasti koordinace a spolupráce s jinými územními programy, jinými nástroji EU a makro-regionálními strategiemi EU.

Tato složitost však nabízí ještě jedinečnější roli a příležitost pro program ve střední Evropě, který je díky své územní poloze v jádru Evropy vhodný k prosazení procesů správy na místní, regionální a nadnárodní úrovni. Ve skutečnosti existuje příležitost pro střední Evropu strategicky působit jako

³¹ COM (2018) 372, s. 12

³² EUBSR region Baltského moře, alpský prostor EUSALP, podunajský region EUSDR, EUSAIR jadransko-jónský region

³³ Provozní hodnocení, str.95, „Je zajímavé vidět, že pro každý projekt makro-regionální strategie, k němuž projekty střední Evropy přispívají, existují určité vzory preferovaných témat. Důvodem může být to, že některá témata jsou v každé mikro-regionální strategii populárnější a vykazují větší pokrok než jiná. Zainteresované strany jsou již poměrně aktivní a jsou ochotnější ke spolupráci v rámci nového projektu Interreg na daném tématu. To potom přitahuje další pozornost a zvyšuje zájem o vytváření nových partnerství, která by přispěla k těmto prioritním tématům. To by podpořilo hypotézu, že makro-regionální strategie (např. prostřednictvím stávajících tematických sítí a nabízejících nadnárodní strategický rámec) usnadňují vytváření partnerství pro projekty Interreg, ale že také projekty Interreg přispívají k provádění obecných a konkrétních cílů makro-regionální strategie (např. prostřednictvím konkrétních opatření „na místě“). To znamená, že mezi Interreg a makro-regionální strategií existuje vztah vzájemných výhod. Vysoký počet projektů sladěných s alespoň jednou makro-regionální strategií tuto hypotézu podporuje. Na úrovni programu rozhovory se společným sekretariátem potvrzují snahy programu Interreg CENTRAL EUROPE o nepřetržitý kontakt a výměnu informací se všemi makro-regionálními strategiemi v programové oblasti.“

„propojovací“ a „síťový“ prvek mezi různými strategiemi územní spolupráce a mechanismy financování. Role „propojovacího prvku“ je rovněž podporována operačním hodnocením. Zde se uvádí, že „Program se může dále zasazovat o svou překlenovací roli při rozvoji funkční oblasti v regionu k překlenutí rozdílu mezi východem a západem.

Přístupy strategického řízení na všech úrovních k posílení a dalšímu propojení různých menších funkčních oblastí

Programy nadnárodní spolupráce se řídí silným přístupem zdola nahoru, aby podpořily řešení vycházející z místa a podnítily kreativitu lidí k identifikaci a vzájemnému obohacení místních řešení. Ve střední Evropě se prokázalo, že programová komunita vytváří širokou škálu řešení pod stejným tematickým zastřešením.

Další strukturálnější výzva správy a řízení ve středoevropském prostoru může být odvozena z heterogenity středoevropského prostoru. To bylo popsáno ve všech předchozích kapitolách a ne vždy ukazuje typické rozdělení na „východ a západ podle železné opony“, ale spíše vykresluje obraz několika různých menších funkčních oblastí. K řešení této rozmanitosti, navázání vazeb a překlenutí konkrétních tematických nebo strukturálních aspektů funkčních oblastí jsou zapotřebí nadnárodní iniciativy správy.

Podle CEMAT³⁴ je definice funkční oblasti následující: Na obecné úrovni je funkční oblast soudržné území, které funguje politicky nebo sociálně nebo ekonomicky jako celek nebo jako systém. Proto je funkční oblast definována strukturou interakcí, ke kterým dochází v několika územních správních jednotkách (městech, obcích atd.), které spolupracují a jsou propojeny např. dopravně, komunikací, ekonomickými aktivitami nebo přírodními podmínkami, jakož i prostřednictvím společných výzev a funkcí³⁵.

Je třeba zmínit několik kroků, které mají pro středoevropský prostor v oblasti správy a funkčních oblastí velký význam:

- Konference ministrů odpovědných za územní plánování Rady Evropy (CEMAT), 2017: Zde byl přijat rámec funkčních oblastí se zaměřením na kapitalizaci místního potenciálu v politikách územního rozvoje na evropském kontinentu.³⁶
- Rozvoj několika funkčních oblastí ve středoevropském prostoru (jako je Metropolregionen v Německu, metropolitní města v Itálii atd.) by mohl sloužit jako vhodné referenční oblasti pro další funkční oblasti, které by tak získaly nasměrování a vedení.
- Revize Územní agendy 2030³⁷ silně odkazuje na význam funkčních oblastí.

Ve střední Evropě existuje výzva dále rozvíjet a oživit efektivní a účinnou správu funkčních oblastí. Přestože jsou funkční oblasti ve střední Evropě různorodé, potenciál dalšího rozvoje je srovnatelný a jako referenční bod mohou sloužit stávající osvědčené postupy.

Programová vize, poslání a realizace

Výše uvedená územní analýza jasně naznačuje, že **střední Evropa je v době přechodu**. Regiony a města programu čelí mnoha výzvám, od změny klimatu po Covid-19, které neznají hranice a nelze je vyřešit samostatně.

³⁴ Rada ministrů odpovědných za územní plánování

³⁵ CEMAT, Bukurešť, 3. listopadu 2017, str. 3

³⁶ CEMAT, Bukurešť, 3. listopadu 2017

³⁷ V současné době se připravuje

Střední Evropa byla dlouho rozdělena železnou oponou a **oblast stále vykazuje významné sociálně-ekonomické rozdíly**. Tuto situaci je třeba změnit. Středoevropské regiony a města musí všude spravedlivě podporovat své obyvatele a přírodu.

Na základě společných potřeb a společné identity **se program zaměřuje na společnou kulturu spolupráce**. Spolupráce je ústřední pro města a regiony, aby se staly odolnějšími a atraktivnějšími místy pro život a práci.

V důsledku toho **Interreg CENTRAL EUROPE podporuje a umožňuje nadnárodní spolupráci**: Program spojuje veřejné organizace, soukromý sektor a občanskou společnost a zvyšuje důvěru nad rámec hranic. Konkrétněji **program financuje nadnárodní projekty**, které vyvíjejí, testují a zavádějí řešení, která jsou naléhavě nutná, aby byla střední Evropa odolnější a atraktivnější. Program podporuje partnerství s **vedením a znalostmi**.

1.3. Odůvodnění pro výběr politických cílů a specifických cílů Interreg, odpovídajících priorit, specifických cílů a forem podpory, případně řešení chybějících vazeb v přeshraniční infrastruktuře

Odkaz: Článek 17 odst. 4 písm. c)

Tabulka 1

Vybraný cíl politiky nebo vybraný cíl specifický programu Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
<p>PO1 - Chytřejší Evropa prostřednictvím podpory inovativních a inteligentních ekonomických transformací</p>	<p>i) Posílení výzkumných a inovačních kapacit a využívání pokročilých technologií</p> <p>(iv) Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání</p>	<p>Priorita 1 - Chytřejší střední Evropa prostřednictvím spolupráce</p>	<p>Střední Evropa je klíčovou hospodářskou oblastí v EU s robustním průmyslovým jádrem založeným na kvalifikovaných regionálních pracovních silách. Geografická blízkost a dlouhodobá spolupráce v obchodních, investičních a průmyslových otázkách vyústily v silné funkční vazby v celé oblasti.</p> <p>Ekonomické vzorce se však mění. Aby zůstaly konkurenceschopné, musí středoevropská území zvládnout probíhající přechod k více digitalizované a zelenější ekonomice. Musí toho dosáhnout sociálně inkluzivním a spravedlivým způsobem, aby zajistila, že nikdo nezůstane pozadu.</p> <p>Za tímto účelem je třeba dále posílit, diverzifikovat a přizpůsobit činnosti v oblasti výzkumu a vývoje v souladu s novými hospodářskými a společenskými výzvami. Je třeba zlepšit přístup k výsledkům výzkumu pro subjekty působící v oblasti inovací v zaostalých venkovských regionech a v malých podnicích. Přenos znalostí a technologií zůstává zásadní potřebou zejména pro malé a střední podniky v hodnotových řetězcích. S tím úzce souvisí potřeba zajistit dostupnost vysoce vzdělaných pracovních sil a podnikatelů. Je třeba je posílit školením dovedností, zejména s ohledem na regionální strategie inteligentní specializace.</p> <p>PO 1 byla vybrána, protože nadnárodní spolupráce nabízí jasnou přidanou hodnotu při řešení konkrétních potřeb středoevropských regionů. Sem patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora při přechodu na globalizovanou, digitalizovanou a zelenou ekonomiku • Zvýšit kapacity výzkumu a vývoje v malých a středních podnicích, zejména v mimo-městských oblastech • Zlepšit spojení mezi územími, která jsou inovačními šampiony, a podporovat jejich přelévání do okolních teritorií • Podporovat nadnárodní průmyslová partnerství v hodnotových a dodavatelských řetězcích

			<ul style="list-style-type: none"> • Usnadnit transformaci výsledků výzkumu na prodejní schopné produkty • Zlepšit digitální a zelené dovednosti, zejména pracovních sil, v odvětvích, která jsou spojena s regionálními strategiemi inteligentní specializace • Podporovat podnikání a posilovat související dovednosti
<p>PO2 - Ekologičtější nízkouhlíková Evropa prostřednictvím podpory čisté a spravedlivé transformace energie, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změně klimatu a prevence a řízení rizik</p>	i) Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti	<p>Priorita 2 - <i>Ekologičtější střední Evropa prostřednictvím spolupráce</i></p>	<p>Střední Evropa je heterogenní oblast, která zahrnuje přibližně 146 milionů lidí. Pokrývá různé krajiny, od vysokých a nízkých pohoří až po široké pláně, velká povodí a jezerní oblasti. Je domovem nedotčené přírody a prochází klimatickými pásy propojenými biologickými koridory, jako je Zelený pás. Široce otevřené prostory, křehké horské oblasti a přírodní krajiny obývají cenné a chráněné druhy rostlin a zvířat. Toto bohaté přírodní dědictví a biologická rozmanitost představují důležitý faktor umístění.</p> <p>Přesto jsou tyto zdroje ohroženy: Změna klimatu již oblast ovlivňuje suchem, vlnami veder, povodněmi a změnami v mikroklimatu. Průmyslové činnosti a neudržitelné vzorce spotřeby vedou ke znečištění a vystavují venkovské a městské prostředí ve střední Evropě tlaku. Znečištění ovzduší, nízká kvalita vody, ztráty biologické rozmanitosti, rozšiřování měst a pokračující využívání půdy dále snižují schopnost zajišťovat základní ekosystémové služby. Emise skleníkových plynů (GHG) jsou stále příliš vysoké a využívání obnovitelných zdrojů energie příliš nízké k dosažení cílů v oblasti klimatické neutrality. Přestože se mnoho střeoevropských ekonomik přiklání k oběhovému hospodářství, je třeba vyvinout další úsilí k zajištění lepšího využívání zdrojů.</p> <p>PO 2 byla vybrána, protože nadnárodní spolupráce nabízí přidanou hodnotu při řešení konkrétních potřeb střeoevropských regionů. Sem patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení energetické účinnosti a využití obnovitelné energie ke snížení emisí skleníkových plynů • Zvýšit odolnost vůči změně klimatu a rozšířit opatření pro přizpůsobení se změně klimatu • Podporovat rozvoj oběhového hospodářství • Zabránit ztrátě biologické rozmanitosti a zajištění ekologické konektivity • Zachovat služby ekosystémů ve prospěch obyvatel • Chránit zdroje sladké vody a podporovat udržitelné využívání • Snižování znečištění vzduchu, vody a půdy • Rozšíření zelené infrastruktury, která spojuje přírodní stanoviště a zajišťuje jejich rekreační potenciál
	(iv) Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám		
	vi) Podpora přechodu na oběhové hospodářství		
	vii) Zvyšování biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snižování znečištění		

<p>PO3 - Propojenější Evropa prostřednictvím posílení mobility a regionální konektivity IKT</p>	<p>iii) Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální, národní, regionální a místní mobility odolné vůči změně klimatu, včetně lepšího přístupu k TEN-T a přeshraniční mobilitě</p>	<p>Priorita 3 - Propojenější střední Evropa prostřednictvím spolupráce</p>	<p>Střední Evropa je důležitým spojovacím bodem pro evropská spojení sever-jih a východ-západ mimo své vlastní hranice. Po staletí protíná oblast mnoho obchodních a dopravních cest po nadnárodních řekách, silnicích a železnicích. Díky tomu je střední Evropa centrem klíčových evropských koridorů, s nimiž je mnoho regionů fyzicky nebo sociálně-ekonomicky propojeno.</p> <p>Dostupnost větších dopravních koridorů je však poměrně slabá. Stále existuje potřeba propojit zejména okrajové regiony s uzly koridorů hlavní sítě TEN-T (CNC), odstranit úzká místa a překlenout chybějící dopravní spojení, aby byla zajištěna ve střední Evropě dobrá dostupnost. Kromě toho existuje potřeba snížit emise z dopravy o 90 % do roku 2050, jak je uvedeno v „Zelené dohodě EU“, což vyžaduje inteligentní a udržitelný přístup k městské a regionální mobilitě, včetně přeshraniční mobility, a také intermodalitě a zavedení IT řešení pro řízení mobility.</p> <p>PO 3 byla vybrána, protože nadnárodní spolupráce nabízí přidanou hodnotu při řešení konkrétních územních potřeb. Sem patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Připojit venkovské a okrajové oblasti k hlavním dopravním koridorům a uzlům • Zlepšit přeshraniční dopravu a snížit překážky a úzká místa, zejména v okrajových oblastech • Učinit dopravu udržitelnější • Podporovat modální posun směrem k zelenějším řešením • Posílit logistické řetězce ve venkovských a okrajových oblastech • Zlepšit přístupnost a mobilitu ve venkovských a okrajových oblastech za účelem podpory územní soudržnosti a sociální inkluze • Podporovat udržitelnou městskou mobilitu a její pozitivní účinky na kvalitu ovzduší, životní prostředí a zdraví <p>Investice do dopravy často vyžadují obrovské množství finančních prostředků nad rámec dostupnosti programů Interreg. Program Interreg CE bude spíše hrát roli katalyzátoru při přípravě rozsáhlých investic, které budou financovány jinými nástroji, jako jsou národní fondy, hlavní programy EFRR nebo Nástroj pro propojení Evropy (CEF) a finanční nástroje Evropské investiční banky (EIB).</p>
<p>Specifický cíl Interreg SC1</p>	<p>ISO 1 - Lepší správa Interreg</p>	<p>Priorita 4 - Lepší řízení spolupráce ve střední Evropě</p>	<p>Středoevropané sdílejí společnou identitu, která má kořeny v dlouhodobých kulturních a historických vazbách mezi jejich městy a regiony. Tato identita je nehmotným, ale zásadním přínosem pro společné řešení výzev.</p> <p>To je důležité, protože střední Evropa je dnes socioekonomicky a teritoriálně poměrně heterogenní. Tři desetiletí po pádu železné opony je stále patrný rozdíl mezi východem a západem</p>

		<p>a oblast čelí mnoha výzvám a překážkám, které se nezastaví na hranicích nebo ve správních jednotkách a které brání regionálnímu rozvoji.</p> <p>Výzvy, jako je digitalizace, zdravotní nebo klimatické krize, ovlivňují středoevropská území podobným způsobem. Nejlépe je řeší integrované procesy víceúrovňové správy, které zohledňují funkční vazby na územní úrovni. Je proto nutné zlepšit kapacity veřejných orgánů při navrhování a provádění integrovaných víceodvětvových územních strategií.</p> <p>Rovněž je třeba posílit územní a sociální soudržnost. Přetrvávají silné rozdíly a je třeba zajistit rovné příležitosti pro všechny občany všude, např. zlepšením a spravedlivějšími veřejnými službami obecného zájmu.</p> <p>ISO1 byla vybrána, protože nadnárodní spolupráce nabízí přidanou hodnotu při řešení konkrétních potřeb, které mají pro středoevropské regiony velký význam v kontextu tohoto SC. Sem patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporovat místní, integrovanou tvorbu politiky • Posílit území funkčními vazbami nebo historickými vazbami • Omezit správní a právní překážky spolupráce přesahující správní hranice • Posílit víceúrovňové řízení a meziodvětvovou spolupráci • Řešit složité společenské výzvy, jako jsou demografické změny • Posílit zapojení občanů a zúčastněných stran do rozhodovacích procesů • Zajistit vysoce kvalitní veřejné služby obecného zájmu stejně pro všechny občany • Zhodnoťte příležitosti pro lepší elektronickou správu a lepší digitální veřejné služby
--	--	--

2. Priority

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. d) a e)

2.1. Název priority (opakuje se pro každou prioritu)

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. d)

Textové pole: [300]

Priorita 1: Chytřejší střední Evropa díky spolupráci

Toto je priorita na základě převodu podle čl. 17 odst. 3

2.1.1. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO1 -i) Posílení výzkumných a inovačních kapacit a využívání pokročilých technologií

2.1.1.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 1.1: Posílení inovačních kapacit ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Silné inovační kapacity mají nesmírný význam pro hospodářský rozvoj střední Evropy, s ohledem na její silnou průmyslovou základnu a význam odvětví, jako je zemědělství a potravinářství, zpracovatelský průmysl nebo cestovní ruch. Zejména regiony, které se potýkají s přechodem k digitalizovanějšímu, ekologickému a bio hospodářství, musí posílit své inovační kapacity.

V současné době se ne všechny regiony ve střední Evropě zapojují do výzkumu a inovací stejně a těžší z nich. Činnosti VaV jsou většinou prostorově seskupeny v městských oblastech a soustředěny do větších společností. Přenos znalostí a technologií zůstává zásadní potřebou zejména pro malé a střední podniky v hodnotových řetězcích. Často jsou místními dodavateli a nepůsobí na globálních trzích jako větší společnosti. Řešení těchto výzev rovněž pomůže snížit územní rozdíly mezi regiony, které by jinak mohly vést k nerovným příležitostem a společenskému rozpadu.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci zejména za účelem zlepšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Cílem je zlepšit získávání zkušeností, posílit kapacity zúčastněných stran v oblasti inovací a zvýšit spolupráci v rámci regionálních inovačních systémů a mezi nimi. Možná opatření spolupráce zahrnují vývoj a zavádění strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Všechna opatření musí respektovat ekologické a udržitelné aspekty jako horizontální princip.

Opatření by měla prosazovat zavádění nových technologií a řešení a zvážit např. vytváření prototypů a uvádění výzkumu na trh. Měly by také podporovat meziodvětvové vazby zlepšováním spolupráce mezi zúčastněnými stranami v oblasti inovací s podobnými nebo doplňujícími se

výzvami. Opatření by dále měla přispět k vytvoření a posílení regionálních a nadnárodních střeoevropských struktur (např. klastrů, inovačních sítí) a hodnotových řetězců, což v konečném důsledku sníží závislost na zahraničních dodavatelích. Spolupráce společností v rámci těchto meziregionálních partnerství je zvláště podporována, pokud jsou součástí hodnotových řetězců souvisejících s regionálními strategiemi inteligentní specializace.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Zelená ekonomika, bio hospodářství
- Průmysl 4.0, robotizace, digitální technologie, klíčové umožňující technologie
- Strategie pro inteligentní specializaci
- Kulturní a kreativní průmysl
- Stříbrná ekonomika a sociální inovace
- Přenos technologií a inovací do malých a středních podniků
- Meziregionální partnerství v hodnotových řetězcích
- Nové režimy financování inovací

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Zlepšení kapacit a spolupráce mezi zúčastněnými stranami v oblasti inovací na různých úrovních správy, aby pomohly zejména malým a středním podnikům lépe integrovat digitalizaci při přechodu na průmysl 4.0 (při respektování aspektů udržitelnosti)
- Výměna osvědčených postupů v oblasti nových zelených trendů a norem a provádění pilotních akcí na podporu malých a středních podniků při přijímání přístupů zelené ekonomiky
- Podpora přenosu technologií a inovací z výzkumu do podnikání s cílem podpořit zavádění inovativních řešení na širším území
- Rozvoj nových forem spolupráce v rámci hodnotových řetězců s cílem podpořit zavádění inovativních řešení na širším území
- Vytváření a posilování nadnárodních inovačních sítí a klastrů a podpora spolupráce mezi inovačními uzly v různých územích za účelem podpory internacionalizace
- Umožnění meziodvětvové spolupráce s cílem pomoci podnikům z různých odvětví (např. tradiční hospodářská odvětví, kulturní a kreativní průmysl, zdravotnictví nebo stříbrná ekonomika) udržitelně integrovat digitální technologie (např. umělou inteligenci, kybernetickou bezpečnost, internet věcí) do vývoje produktů a služeb
- Zlepšení spolupráce v rámci hodnotových řetězců (zelených) inovativních produktů a služeb v souladu s národními a regionálními strategiemi inteligentní specializace s cílem otevřít nové obchodní příležitosti a trhy
- Vývoj a implementace nadnárodních konceptů hodnotového řetězce založených na regionálních potenciálech a zdrojích. Ty by měly posílit udržitelnost a snížit vnější závislost tvorby hodnot pro regiony střední Evropy (např. obnovením průmyslové výroby) a zvýšit regionální odolnost vůči vnějším dopadům, jako jsou přerušení dodavatelských řetězců
- Snižování mezer v inovacích v mimoměstských oblastech, např. zlepšením přístupu ke službám podpory inovací pro venkovské podniky zaměřené na inteligentní specializaci a prioritní oblasti technologií

- Posílení vazeb mezi veřejným a soukromým sektorem a finančními institucemi s cílem podpořit návrh a nastavení struktur a služeb, které usnadňují přístup k financování inovací
- Podpora inovativních opatření, která učiní hospodářství spravedlivějším a pomohou hospodářské a sociální integraci znevýhodněných skupin obyvatelstva (např. zdravotně postižené osoby, migranti, starší lidé)

Opatření v rámci tohoto SC by mohla jednoznačně těžit z koordinace s dalšími evropskými nástroji financování, včetně programu Horizont Evropa, nástrojů Mezuregionálních inovačních investic, programů začleňování EFRR nebo vnitrostátních inovačních fondů. Opatření by měla usilovat o součinnost s nimi za účelem dosažení vyšších a širších územních dopadů ve střední Evropě, např. prostřednictvím využívání výsledků výzkumu a jejich zavádění v regionech.

Očekávané výsledky

Výsledkem opatření nadnárodní spolupráce bude posílení inovačních kapacit ve střední Evropě a jejích regionálních ekonomikách. Zlepší učení a provádění politik, podpoří změny politiky směrem k zelené a digitalizované ekonomice v zaostávajících regionech a pomohou jim dohnat regiony v popředí. Opatření povedou ke zlepšení rámcových podmínek pro inovace a podpoří zavádění pokročilých technologií. Lepší meziodvětvová spolupráce, přenos technologií a koordinace přispějí ke snížení překážek inovací, zejména pro malé a střední podniky.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.1.1.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Indikátor	Měřicí jednotka [255]	Mílník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
1	SC 1.1	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
1	SC 1.1	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
1	SC 1.1	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		

1	SC 1.1	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		
---	--------	---------	--------------------------	--------	--	--

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Indikátor	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	SC 1.1	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
1	SC 1.1	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
1	SC 1.1	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.1.1.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Měly by být stimulovány k přijímání řešení, která povedou ke zlepšení inovačního ekosystému. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují jak veřejné, tak soukromé subjekty čtyřnásobného inovačního systému, jako jsou podniky a jejich zaměstnanci (zejména malé a střední podniky), klastrové organizace, veřejné orgány, zprostředkovatelé, vzdělávací a školicí organizace, soukromé a veřejné výzkumné instituce. Cílové skupiny dále zahrnují všechny veřejné a soukromé zúčastněné strany a skupiny obyvatel, kterých se problém týká.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, obchodní a průmyslové komory, podniky (včetně malých a středních podniků), klastrové organizace, univerzity, instituce pro přenos technologií, výzkumné instituce, nevládní organizace, inovační agentury, technologické parky, průmyslové parky, sektorové a obchodní sítě, podnikatelské inkubátory, orgány správy klastrů a finanční instituce.

2.1.1.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze provádět v celé oblasti programu a zaměřit se na všechny typy území. Měly by se však zaměřit na území s nedostatky v jejich inovačním systému. Budou těžit z výměn s vyspělými regiony a učit se z nich. Spolupráce dále umožní, aby se vyspělé regiony staly konkurenceschopnějšími na globálním trhu. Přestože se účastníci inovačního systému většinou nacházejí v městských oblastech, je třeba řešit také potřeby venkovských oblastí.

Všechna možná opatření musí zohledňovat specifické územní charakteristiky cílených oblastí.

2.1.1.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.1.1.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.1		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.1		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.1		

2.1.2. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO1 - (iv) Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání

2.1.2.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 1.2: Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Silná průmyslová základna ve střední Evropě závisí na kvalifikovaných pracovnících, což podtrhuje strategický význam tohoto specifického cíle tohoto programu. Malé a střední podniky jsou největšími zaměstnavateli ve střední Evropě. K uspokojení jejich potřeb je důležité zdokonalovat a modernizovat dovednosti lidí v místě, zejména s ohledem na výzvy digitalizace a přechod na Průmysl 4.0. Aktuální dovednosti jsou předpokladem pro využití technologických inovací a využití potenciálů, které nabízí inteligentní specializace v různých odvětvích a prioritních oblastech technologií (včetně zdravotnictví, stříbrné ekonomiky, kultury, cestovního ruchu atd.). Dovednosti jsou také klíčem k podpoře podnikání. A konečně je důležité, že místní zlepšení situace v oblasti zaměstnanosti má zásadní význam pro snižování rozdílů mezi městem a venkovem. Celkově existuje potřeba spravedlivého procesu přechodu, který je společensky odpovědný a vyhýbá se sociálnímu i digitálnímu vyloučení.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci, která zlepšuje znalosti a lidské dovednosti a podporuje zavádění a posilování udržitelných a inovativních produktů, služeb nebo procesů, zejména ze strany malých a středních podniků. Možné akce spolupráce zahrnují rozvoj a implementaci strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Spolupráce může pomoci přizpůsobit řešení např. institucionálního učení, odborného vzdělávání, celoživotního učení a e-learningu konkrétním potřebám, ekonomickým podmínkám a strategiím inteligentní specializace cílených území.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Dovednosti pro Průmysl 4.0, digitalizace, zelená ekonomika, bio hospodaření, stříbrná ekonomika a zdravotnictví
- Budování kapacit a institucionální učení pro inteligentní specializaci
- Přizpůsobení dovedností potřebám trhu práce
- Kompetence pro podnikání
- Demografické změny, stárnutí společnosti, odliv mozků, regionální (městské a venkovské) rozdíly v lidském kapitálu

- Vyvažování ztráty práce v důsledku automatizace a digitalizace
- Sociální podnikání a sociální inovace vedoucí k lepší sociální integraci

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Zlepšování kapacit a kompetencí tvůrců politik a dalších zúčastněných stran za účelem rozvoje přístupů zaměřených do budoucnosti s cílem přizpůsobit rozvoj regionálních dovedností budoucím potřebám trhu práce (zejména pro udržitelnější využívání digitalizace v různých odvětvích a pro podporu digitálního přechodu malých a středních podniků)
- Podpora dovedností zaměstnanců a podnikatelů při implementaci obchodních konceptů zelené ekonomiky
- Rozvoj znalostních center a inovativních vzdělávacích systémů (např. nadnárodní a přeshraniční vzdělávací laboratoře, specializované vzdělávací platformy, otevřená digitální vzdělávací prostředí) přispívající k prioritním technologickým oblastem regionálních strategií inteligentní specializace cílových regionů
- Vývoj a zavádění strategií a řešení, která staví na různých obchodních kulturách a na všech úrovních vzdělávání s cílem zlepšit podnikatelské myšlení a rámce
- Rozvoj podpůrných služeb pro malé a střední podniky a podnikatele s cílem zlepšit jejich přístup k výzkumu a technologickým inovacím
- Zlepšování regionálních a místních politik s cílem pomoci regionům vyrovnat se s demografickými změnami souvisejícími s výzvami trhu práce (např. odliv mozků, stárnutí společnosti, nezaměstnanost, migrace), zejména ve venkovských a zmenšujících se oblastech
- Vývoj a testování kreativních řešení pro přizpůsobení se trhu práce (např. pobídky, školení, zvyšování kvalifikace a poradenství) s cílem vyhovět potřebám trhu práce a vyvážit ztráty pracovních míst v důsledku automatizace a digitalizace
- Posílení kapacit veřejného a soukromého sektoru v oblasti sociálních inovací k zajištění spravedlivého a sociálně inkluzivního hospodářského přechodu (s ohledem na nová řešení pro stříbrnou ekonomiku a zdravotní péči)
- Podpora kompetencí společností s ohledem na sociální inkluzi, sociální podnikání a řízení rozmanitosti s cílem zlepšit integraci zranitelných a znevýhodněných skupin (např. zdravotně postižené osoby, starší osoby, nezaměstnaní, migranti atd.) a lépe respektovat aspekty lidského zdraví

Opatření by měla usilovat o součinnost s iniciativami financovanými z jiných nástrojů EU, jako je ESF + a Fond pro spravedlivou transformaci (který se částečně zaměřuje na rozvoj dovedností pro zranitelné skupiny), jakož i iniciativami z vnitrostátních a regionálních fondů.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce vybudují kapacity a zmocní veřejné orgány, zprostředkující subjekty a další instituce k vytvoření rámcových podmínek, které pomohou zlepšit dovednosti zaměstnanců a podnikatelů s ohledem na výzvy, jako je zelená ekonomika, digitalizace a průmyslová transformace. Výsledkem bude politické učení pro poskytování nových a lepších služeb, jako jsou školení, a posílí se úspěšné zavádění regionálních strategií inteligentní specializace. Rámcové podmínky budou rovněž muset být inkluzivní, aby občané ze všech území mohli z procesu přechodu těžit. Musí brát v úvahu specifické výzvy územních rozdílů, demografických změn a odlivu mozků.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.1.2.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Indikátor	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
1	SC 1.2	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
1	SC 1.2	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
1	SC 1.2	RCO 87	Organizace spolupracující přes hranice	Organizace		
1	SC 1.2	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Indikátor	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	SC 1.2	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
1	SC 1.2	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
1	SC 1.2	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.1.2.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Konkrétněji cílové skupiny zahrnují veřejné i soukromé subjekty, jako jsou podniky a jejich zaměstnanci (zejména v malých a středních podnicích), (budoucí) podnikatelé, klastrové organizace, veřejné orgány, zprostředkovatelé, vzdělávací a školicí organizace, soukromé a veřejné výzkumné instituce, sdružení zastupující konkrétní subjekty skupiny (např. migranti, osoby se zdravotním postižením, nezaměstnaní). Cílové skupiny zahrnují také všechny skupiny obyvatelstva, které budou těžit ze zlepšených opatření pro rozvoj dovedností na regionální a místní úrovni.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. Zahrnují mimo jiné místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, obchodní komory, podniky (včetně malých a středních podniků), klastrové organizace, univerzity, instituce pro transfer technologií, výzkumné instituce, nevládní organizace, inovační agentury, podnikatelské inkubátory, orgány klastrového managementu, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace i sociální partnery a instituce související s trhem práce.

2.1.2.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze zavádět v celé oblasti spolupráce programu. Měla by se však zaměřit na území s nedostatky v rozvoji dovedností v jejich inovačním systému nebo na trhu práce (např. okrajové a strukturálně slabé regiony, regiony čelící průmyslovému úpadku, zmenšující se regiony, regiony postižené odlivem mozků). Budou těžit z výměn s vyspělými regiony a učit se z nich. Spolupráce dále umožní, aby se vyspělé regiony staly konkurenceschopnějšími na globálním trhu. Za tímto účelem je třeba v možných opatřeních zohlednit specifické územní charakteristiky a strategie inteligentní specializace cílových regionů.

2.1.2.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.1.2.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.2		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.2		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
1	EFRR	SC 1.2		

1.1. Název priority (opakuje se pro každou prioritu)

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. d)

Textové pole: [300]

Priorita 2: Ekologičtější střední Evropa prostřednictvím spolupráce

Toto je priorita na základě převodu podle čl. 17 odst. 3

2.2.1. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO2 - i) Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti

2.2.1.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 2.1: Podpora energetického přechodu ke klimaticky neutrální střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Mnoho regionů střední Evropy je stále velmi závislých na fosilních palivech a jejich emise skleníkových plynů jsou nad průměrem EU. Existují významné regionální rozdíly, pokud jde o jejich energetickou účinnost, jakož i jejich výrobu a využívání obnovitelných energií, což jim ztěžuje plnění energetických cílů EU a cílů Zelené dohody pro Evropu v oblasti klimatu. V důsledku toho musí regiony a města zvýšit úsilí a zlepšit politiky pro řešení energetických záležitostí ve všech odvětvích, včetně průmyslového a bytového sektoru. Cílem nadnárodní spolupráce je hrát ústřední roli při podpoře a koordinaci společenské a ekonomické transformace na klimaticky neutrální střední Evropu.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci za účelem zvýšení energetické účinnosti a udržitelného využívání obnovitelných energií v celé oblasti programu. Mezi možná opatření spolupráce patří společný vývoj a zavádění strategií a akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Akce by měly zlepšit politiky a kapacity související s energií a pomoci středoevropským regionům a městům zavést cenově dostupná udržitelná energetická řešení, která odpovídají jejich specifickému územnímu prostředí.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Výroba a využití obnovitelné energie
- Energetická účinnost budov a veřejných infrastruktur

- Emise skleníkových plynů z průmyslových výrobních procesů
- Energetické plánování na místní a regionální úrovni
- Řízení energetické poptávky a změna chování
- Systémy financování pro energetickou účinnost a investice do obnovitelné energie
- Chytrá integrace uhlíkově neutrálních řešení napříč odvětvími

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Podpora rozvoje soudržných politických rámců na regionální úrovni pro přechod ke klimaticky neutrální ekonomice a společnosti ve střední Evropě
- Zlepšení kapacit příslušných zúčastněných stran a podpora výměny znalostí a osvědčených postupů v oblasti zmírňování změny klimatu na místní a regionální úrovni, zejména mezi regiony s podobnými územními charakteristikami, pokud jde o praktické zavádění akčních plánů v oblasti klimatu.
- Podpora nákladově efektivních opatření a pilotních akcí, které zvyšují energetickou účinnost v různých odvětvích (např. ve stavebnictví, průmyslu, zemědělství, lesnictví atd.) a zlepšují integraci udržitelných obnovitelných zdrojů energie v různých odvětvích.
- Provádění pilotních akcí v oblasti inovativních a klimaticky neutrálních řešení, např. přijmutím a využíváním výsledků výzkumu a vývoje pro vytápění a chlazení budov
- Rozvoj a zavádění přístupů inteligentního města a inteligentních regionů na podporu uhlíkově neutrální společnosti.
- Testování výroby decentralizované energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím pilotních akcí a posílení spotřebitelů a komunit v oblasti obnovitelných zdrojů, zejména ve venkovských oblastech.
- Zlepšení řízení energetické poptávky a podpora změn chování spotřebitelů, pokud jde o udržitelné využívání energie účinně využívající zdroje.
- Vývoj a zavádění nových nebo vylepšených pobídkových programů, které podporují snižování průmyslových emisí skleníkových plynů na regionální úrovni a posilují udržitelné využívání obnovitelných zdrojů energie a řešení pro ukládání energie (včetně vodíku).
- Mobilizace investic, zejména soukromých fondů, k zavádění opatření energetické účinnosti a využívání obnovitelných zdrojů energie v různých odvětvích, včetně průmyslového a bytového sektoru.
- Podpora shromažďování integrovaných údajů o hospodaření s energií a interoperabilitě údajů prostřednictvím digitálních technologií a koordinace norem a regulačních aspektů.

Akce by měly usilovat o součinnost s dalšími evropskými nástroji, zejména souvisejícími se Zelenou dohodou EU. Měly by vycházet z výsledků výzkumu a inovativních technologií vyvinutých v programech jako Horizont Evropa, LIFE atd. a posilovat investice do infrastruktury prostřednictvím soukromého sektoru a finančních nástrojů EU, jako jsou např. národní a regionální programy EFRR, Společný transformační fond nebo EIB.

Akce by dále měly zohledňovat příslušné iniciativy EU a ES, jako je energetické propojení střední a jihovýchodní Evropy (CESEC), Dohoda o zeleném městě a Pakt starostů a primátorů pro klima a energii. Rovněž se doporučuje účastnit se již existujících fór regionální spolupráce pro Řízení

energetické unie a zapojit se do energetického dialogu o optimalizaci energetické a klimatické politiky.

Očekávané výsledky

Výsledkem akcí nadnárodní spolupráce bude zvýšení kapacit střeoevropských regionů a měst při zavádění zlepšených politik a opatření v oblasti energetické účinnosti v různých odvětvích. Pilotní akce předvedou životaschopnost řešení energetické účinnosti, která povedou ke změnám chování, sníží překážky a podpoří další investice pro jejich široké uplatnění ve střední Evropě. To nakonec povede k nižším emisím skleníkových plynů na cestě k uhlíkové neutralitě a pomůže to zmírnit změnu klimatu.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.2.1.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Indikátor	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
2	SC 2.1	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
2	SC 2.1	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
2	SC 2.1	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
2	SC 2.1	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky

2	SC 2.1	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
2	SC 2.1	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
2	SC 2.1	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.2.1.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Ve výsledku budou stimulovány k přijímání řešení, která povedou ke zlepšení energetické účinnosti, většímu využívání obnovitelných energií a ke klimaticky neutrálnější střední Evropě. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují jak veřejné, tak soukromé subjekty, jako jsou energetické subjekty, tvůrci politik a plánovači, distributoři energie, poskytovatelé infrastruktury a další místní a regionální energetické subjekty, jakož i průmysl včetně malých a středních podniků. Cílové skupiny zahrnují také všechny skupiny obyvatelstva, které budou těžit ze zlepšené regionální a místní energetické výkonnosti.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, energetické provozovatele, instituce pro správu energie, podniky včetně malých a středních podniků, sdružení, inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.2.1.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Akce lze zavádět v celé oblasti programu a zaměřovat se jak na městské, tak na venkovské oblasti. Měly by se však zaměřit na území, která vykazují nižší výkon v oblasti energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů nebo která mají nedostatky, pokud jde o opatření neutrální vůči klimatu. Nejvíce budou těžit z výměny znalostí s pokročilejšími regiony, které zase budou moci dále posilovat svou energetickou výkonnost.

Všechna možná opatření musí zohledňovat specifické územní charakteristiky cílených oblastí.

2.2.1.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.2.1.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.1		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.1		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.1		

2.2.2. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO2 - (iv) Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám

2.2.2.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 2.2: Zvyšování odolnosti vůči změně klimatu ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Střední Evropa čelí významným výzvám souvisejícím se změnou klimatu. Extrémní povětrnostní jevy, jako jsou vlny veder a silné srážky, jsou značně častější a vedou k povodním řek, sesuvům půdy a častějším obdobím tepla a sucha. Vzhledem k významným dopadům na životní prostředí, sociálním a ekonomickým dopadům a vlivu na lidské zdraví musí regiony střední Evropy zlepšit svoji odolnost vůči změně klimatu. Dopad změny klimatu se však mezi jednotlivými regiony a odvětvími podstatně liší. Je proto nutné, aby adaptační opatření brala v úvahu specifické územní aspekty. Opatření je třeba přizpůsobit na místní úrovni, aby bylo možné vytvořit životaschopná integrovaná řešení, která by pak mohla být použita i v jiných regionech středoevropského prostoru s podobnými charakteristikami. Existuje zásadní potřeba začlenit obavy týkající se změny klimatu do strategického plánování založeného na riziku a do opatření zvyšujících odolnost. Týká se to široké škály přírodních katastrof, jako je horko v městech, povodně, sesuvy půdy, divoké požáry a sucha, včetně nedostatku vody.

Opatření nadnárodní spolupráce

V souladu s cíli Zelené dohody EU bude podle tohoto SC Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci s cílem zlepšit učení politiky a regionální kapacity v oblasti odolnosti vůči změně klimatu v celé programové oblasti. Možná opatření spolupráce zahrnují vývoj a zavádění strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Opatření by se měla zaměřit na výzvy území ke zmírnění environmentálních a sociálně-ekonomických dopadů změny klimatu a souvisejících rizik prostřednictvím rozvoje přístupů založeného na spolupráci. To pomůže středoevropským regionům a městům zavést opatření pro přizpůsobení se změně klimatu, která jsou přizpůsobena jejich konkrétnímu územnímu prostředí.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Odolnost proti změně klimatu a adaptační opatření
- Klimaticky odolná krajina a městské plánování
- Extrémy počasí a související nebezpečí (srážky, povodně, sesuvy půdy, horko, sucho, nedostatek vody, požáry atd.)
- Prevence a řízení rizik
- Sociálně-ekonomické a zdravotní dopady změny klimatu

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Zvyšování povědomí a informovanosti tvůrců politik o místních a regionálních dopadech změny klimatu, aby se podpořilo lepší porozumění a integrace otázky změny klimatu do navrhování a provádění politiky
- Vypracování integrovaných strategií a řešení ke zlepšení středoevropských kapacit pro přípravu a přizpůsobení se změně klimatu a jejím negativním dopadům na společnost, ekonomiku a životní prostředí
- Výměna znalostí a osvědčených postupů týkajících se adaptačních opatření ke změně klimatu založených na ekosystémech a provádění pilotních akcí pro obnovu směrem k odolným ekosystémům, např. řekám a mokřadům, zemědělskému a lesnímu hospodářství, biologické rozmanitosti, krajině atd.
- Vývoj a zavádění integrovaných strategií a akčních plánů v oblasti klimatu, které zlepšují odolnost středoevropských měst (např. pokud jde o městské tepelné ostrovy nebo přívalové povodně)
- Testování integrovaných řešení pro přizpůsobení se změně klimatu v pilotních akcích, které kombinují technologické, ekologické, sociální, kulturní, správní a finanční aspekty. Pilotní akce by měly vycházet z osvědčených postupů dostupných na místní, národní nebo evropské úrovni
- Zlepšení digitálních kompetencí a koordinace mezi příslušnými zúčastněnými stranami za účelem řízení rizik souvisejících s klimatem (např. harmonizace a sdílení údajů, předpovědi a systémy včasného varování)
- Zvyšování klimatické odolnosti kritických infrastruktur a míst kulturního dědictví prostřednictvím lepší připravenosti na rizika a plánů řízení rizik
- Integrace aspektů změny klimatu do vodohospodářských strategií na místní, regionální a meziregionální úrovni (s přihlédnutím např. ke kvalitě vody, záplavám, nedostatku vody, zásobování pitnou vodou včetně inteligentních cen vody, podzemní vody)
- Sdílení znalostí a vývoj řešení odolávajících klimatu v odvětví zemědělství a lesnictví za účelem zvýšení jejich odolnosti vůči např. suchu, napadení škůdci
- Vývoj integrovaných strategií a řešení pro posílení ekosystémových služeb pro lidské zdraví a blaho s cílem podpořit sociální odolnost a působit proti sociálně-ekonomickým dopadům změny klimatu

Opatření by měla usilovat o součinnost s evropskými a vnitrostátními nástroji, zejména v souvislosti se Zelenou dohodou EU. Měla by zohledňovat dostupné výsledky z jiných programů, jako je Horizont Evropa, LIFE atd., a měla by přispět k posílení investic např. z národních a regionálních programů EFRR, ze Společného transformačního fondu.

Opatření by dále měla zohledňovat stávající iniciativy k vytváření přidané hodnoty na všech úrovních (např. nadnárodní adaptační strategie nebo akční plány vypracované v rámci makro-regionálních strategií). Účast je rovněž podporována v zavedených mezinárodních iniciativách, jako je Making Cities Resilient (Úřad OSN pro snižování rizika katastrof) nebo 100 Resilient Cities (Rockefellerova nadace), které přispějí ke zviditelnění regionu střední Evropy v agendě přizpůsobení se změně klimatu.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce povedou ke zvýšení kapacit a učení politiky s cílem zlepšit odolnost a včas čelit nepříznivým dopadům změny klimatu ve střední Evropě. Rovněžlepší koordinaci opatření pro přizpůsobení a prevenci rizik a povedou k širšímu zavádění nových řešení, která byla testována a prokázána v pilotních akcích. Očekává se také, že opatření využijí prostředky na opatření pro přizpůsobení se změně klimatu a odolnost proti ní v celé střední Evropě.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.2.2.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
2	SC 2.2	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
2	SC 2.2	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
2	SC 2.2	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
2	SC 2.2	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
2	SC 2.2	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
2	SC 2.2	RCR 84	Organizace spolupracujících přes	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	

			hranice po dokončení projektu						
2	SC 2.2	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.2.2.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Ve výsledku budou podporováni k přijímání řešení, která zlepší realizaci odolnosti proti změně klimatu a adaptačních opatření v regionech Interreg CE. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují veřejný sektor (např. tvůrce politik a plánovače) a soukromý sektor (např. organizace působící v oblasti přizpůsobení se změně klimatu). Cílovými skupinami jsou také všechny skupiny obyvatelstva, které těží ze zlepšené odolnosti vůči změně klimatu na regionální a místní úrovni.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. Patří sem místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, sdružení, zvláštní zájmové skupiny, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.2.2.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze realizovat v celé oblasti programu a na všech typech území (městských i venkovských). Území, která jsou nejvíce zranitelná a ovlivněna dopady změny klimatu, by měla být středem zájmu. Budou nejvíce těžit z výměny a zkušeností z jiných regionů s podobným tlakem.

Všechna možná opatření musí zohledňovat specifické územní charakteristiky cílených oblastí.

2.2.2.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.2.2.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.2		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.2		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.2		

2.2.3. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO2 - vi) Podpora přechodu na oběhové hospodářství

2.2.3.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 2.3: Posunutí oběhového hospodářství vpřed ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Zvyšování účinnosti zdrojů, např. předcházením vzniku odpadu nebo jeho využíváním jako zdroje, je pro oběhové hospodářství ústřední. Koncept má značný potenciál pro snižování tlaku na životní prostředí a nabízí nové zelené podnikání a pracovní příležitosti. Střední Evropa se přibližuje evropským cílům v oblasti opětovného použití a recyklace odpadu, ale některé z jejích regionů stále zaostávají. Pro celkovou konkurenceschopnější ekonomiku účinněji využívající zdroje je nezbytný další rozvoj a rozšiřování přístupů oběhového hospodářství. Taková transformace bude vyžadovat politický rámec pro udržitelné výrobky, nové uspořádání klíčových hodnotových řetězců a materiálových toků (včetně energie a vody), lepší nakládání s odpady a vytvoření nových obchodních modelů.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci za účelem zvýšení zavádění přístupů oběhového hospodářství v celé programové oblasti. Možné akce spolupráce zahrnují společný rozvoj a provádění strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Akce by měly být v souladu s ekologickou dohodou EU a akčním plánem EU pro oběhové hospodářství, a proto zlepšovat životní cykly produktů, podporovat procesy oběhového hospodářství a podporovat udržitelnou spotřebu. Nadnárodní spolupráce by měla podporovat přechod na oběhové hospodářství zvyšováním znalostí, zlepšováním učení politiky a praktickým zkoušením osvědčených postupů.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi, recyklace a využití zdrojů a surovin
- Opravy a opakované použití
- Hodnotové řetězce oběhového hospodářství
- Čisté výrobní procesy a systémy uzavřené smyčky
- Udržitelný design produktů (např. ekodesign) a procesy vývoje produktu
- Změny chování výrobců, spotřebitelů, veřejných orgánů atd.

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Zvyšování povědomí tvůrců politik a zúčastněných stran o environmentálních a ekonomických příležitostech oběhového hospodářství a zlepšování jejich kapacity pro praktické provádění přístupů oběhového hospodářství
- Podpora politických rámců pro zavádění a rozšiřování přístupů oběhového hospodářství, např. prostřednictvím rozvoje a provádění integrovaných strategií a akčních plánů oběhového hospodářství na místní a regionální úrovni
- Zlepšování politik a kompetencí veřejného a soukromého sektoru v oblasti nakládání s odpady, včetně prevence, zpracování a recyklace komunálního a průmyslového odpadu
- Vývoj a testování řešení, která podporují používání a opětovné použití surovin (např. vytvoření místních trhů s druhotnými surovinami, vytvoření střeoevropského trhu s recyklací výrobků)
- Testování oprav, opětovného použití a renovace přístupů v pilotních akcích, které úzce zahrnují občany
- Rozvoj a uvedení do praxe koncepcí průmyslové symbiózy na územní úrovni a podpora průmyslových sítí a obchodních ekosystémů účinně využívajících zdroje
- Vytváření politických rámců pro udržitelné produkty a podpora místních a regionálních řídicích struktur, které podporují oběhový přístup, ekologické inovace a ekologické designové přístupy v celém životním cyklu produktů
- Výměna znalostí a osvědčených postupů v oblasti řešení pro čisté výrobní procesy, které zohledňují oběhové hospodaření v různých průmyslových odvětvích (jako je elektronika, stavebnictví a budovy, textil, plasty, obaly, potraviny, zemědělství) a jejich testování v pilotních akcích
- Posílení spolupráce aktérů v klíčových hodnotových řetězcích za účelem snížení překážek pro přístupy oběhového hospodářství (zvážením rovněž aspektů souvisejících s trhem a globalizací)
- Podpora a testování digitálních řešení pro oběhové hospodářství včetně aplikací a služeb (jako jsou pasy produktů, mapování zdrojů a informace pro spotřebitele)
- Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru při navrhování finančních nástrojů a udržitelných obchodních modelů, které pomáhají zavádět inovativní řešení oběhového hospodářství a čistší výrobní procesy
- Vývoj a testování přístupů, které vedou ke změnám chování a vyššímu přijetí udržitelnějších produktů a vzorců spotřeby a výroby účinně využívajících zdroje (např. integrované přístupy ke snižování plýtvání potravinami)
- Vývoj a testování přístupů, které zvyšují poptávku na trhu po recyklovaných materiálech a produktech (např. udržitelné veřejné zakázky)

Opatření by se měla snažit o součinnost s vnitrostátními a evropskými nástroji za účelem převzetí inovativních výsledků a technologií (např. z programu Horizont Evropa) a tematických stávajících sítí a iniciativ, jako je Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství nebo Ekologické průmyslové konsorcium. Očekává se také, že opatření přispějí k posílení investic např. z národních a regionálních programů EFRR, ze Společného transformačního fondu.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce povedou ke zvýšení kapacit střeoevropských veřejných a soukromých zúčastněných stran k provádění politik oběhového hospodářství a k využívání inovativních řešení v praxi. Opatření povedou ke zdokonalení politických rámců pro udržitelné produkty a změnu chování. Rovněž pomohou snížit překážky zavádění a podpořit investice do

zavádění opatření oběhového hospodářství ve veřejném i soukromém sektoru. Taková integrace a zavádění přístupů k oběhovému hospodářství by se měly zaměřit na hlavní hospodářské subjekty, a ne pouze na subjekty v popředí.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.2.3.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
2	SC 2.3	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
2	SC 2.3	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
2	SC 2.3	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
2	SC 2.3	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
2	SC 2.3	RRCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
2	SC 2.3	RRCR 84	Organizace spolupracujících přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	

2	SC 2.3	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	
---	--------	---------	--	--------	---	------	--	------------------------------	--

2.2.3.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Ve výsledku budou stimulováni k přijímání řešení vedoucích ke zdokonalenímu rámci oběhového hospodářství a udržitelnějším a efektivnějším výrobním procesům. Konkrétněji cílové skupiny zahrnují veřejné i soukromé subjekty pokrývající širokou škálu různých odvětví a úrovní správy, jako jsou tvůrci politik, průmysl včetně malých a středních podniků, plánovači měst a venkova, zařízení na nakládání s odpady, vlastníci a provozovatelé infrastruktury a další organizace, jako jsou zprostředkovatelé, regionální agentury a sdružení. Cílové skupiny zahrnují všechny skupiny obyvatel včetně spotřebitelů, které budou mít prospěch z řešení oběhového hospodářství.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, provozovatele zpracování odpadu, ekologické instituce, podniky včetně malých a středních podniků, sdružení, obchodní agentury, inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.2.3.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze zavádět v celé oblasti programu a zaměřovat se jak na městské, tak na venkovské oblasti. Měla by se však zaměřit na území, která zaostávají v zavádění řešení oběhového hospodářství. Budou nejvíce těžit z výměny znalostí s pokročilejšími regiony, které zase budou moci dále posílit účinnost svých zdrojů.

U všech opatření je nutné zohlednit specifické územní charakteristiky cílových oblastí.

2.2.3.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.2.3.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.3		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.3		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	EFRR	SC 2.3		

2.2.4. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO2 - vii) Zvyšování biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snižování znečištění

2.2.4.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 2.4: Ochrana životního prostředí ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Tlaky, jako je využívání půdy, znečištění, těžba přírodních zdrojů a invazní nepůvodní druhy, stále více ohrožují rozmanitost krajiny, přírodních aktiv, ekosystémů a biologické rozmanitosti ve střední Evropě. K potlačení tohoto trendu a ke zhodnocení a ochraně životního prostředí a k zajištění ekologické konektivity, která je rovněž jednou z oblastí politiky Zelené dohody EU a je zdůrazněna ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, jsou nezbytné koordinované přístupy. To vyžaduje integrované přístupy k ochraně ovzduší, vody a půdy a zapojení různých odvětví a zúčastněných stran, jako jsou orgány pro životní prostředí a územní plánování, vodní zařízení, průmysl a cestovní ruch.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat akce nadnárodní spolupráce, jako je vývoj a implementace strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí, které účinněji chrání přírodu a učiní environmentální management udržitelnějším. Opatření by se měla zaměřit na rozvoj a provádění lepších politik v oblasti životního prostředí a také na společný rozvoj přístupů přizpůsobených konkrétním místním podmínkám. Ekosystémy, které se rozvíjejí přes hranice (např. povodí, ekologické koridory atd.), by měly těžit z mezinárodní spolupráce nad rámec již existujících mnohostranných iniciativ, jako je iniciativa Zeleného pásu.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Ochrana a obnova biologické rozmanitosti
- Ochrana přírodního dědictví, ekosystémů a cenných oblastí vč. lokalit Natura 2000
- Znečištění životního prostředí (vzduch, voda, půda, hluk, světlo atd.) a dopady na lidské zdraví
- Integrované environmentální řízení a udržitelné využívání přírodních zdrojů
- Udržitelné hospodaření s půdou a plánování krajiny
- Ekosystémové služby (např. výroba potravin a zpracování vody, čistý vzduch, rekreační výhody)
- Obnova poškozených ekosystémů
- Udržitelný cestovní ruch a valorizace přírodního dědictví

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Vypracování a zdokonalení politických rámců pro biologickou rozmanitost a provádění strategií na místní, regionální a nadnárodní úrovni za účelem zachování a obnovy ekosystémů a ochrany života v divočině.
- Zlepšování dovedností a kompetencí zúčastněných stran na všech úrovních politiky prostřednictvím výměny znalostí a osvědčených postupů s cílem podpořit integrované řízení přírodních zdrojů, jako jsou vzduch, voda a půda
- Koordinované propojení zelené a modré infrastruktury za účelem vytvoření a posílení ekologických koridorů a chráněných lokalit na místní, regionální a nadnárodní úrovni, což pomůže snížit fragmentaci krajiny a zlepšit přeshraniční propojení přírodních stanovišť
- Testování inovativních technických řešení v rámci pilotních akcí pro obnovu poškozených ekosystémů (např. řek, krajiny s vysokou rozmanitostí, lesů) a zvyšování těchto přístupů na širší územní úrovni
- Vypracování a testování řešení s cílem vyhodnotit a zlepšit ekosystémové služby a zvýšit povědomí tvůrců politik o místní a regionální hodnotě ekosystémů
- Posílení mezinárodní koordinace řízení životního prostředí a ochrany přírody v rámci iniciativ a struktur mnohostranné spolupráce, jako je iniciativa Zelený pás
- Rozvoj nadnárodních přístupů k udržitelnému využívání půdy s cílem zabránit rozrůstání měst a testování prostřednictvím pilotních akcí nových přístupů k sanaci znečištěných brownfieldů
- Vypracování a testování integrovaných akčních plánů v oblasti životního prostředí (např. monitorování a snižování znečišťujících látek) na místní a regionální úrovni jako základ preventivních a nápravných opatření proti znečištění
- Budování kapacit pro integrované řízení vodních ekosystémů (např. harmonizací provádění vodohospodářských plánů ke zlepšení kvality vody v nadnárodních povodích nebo uplatňováním inovativních technologií úpravy vody)
- Sdílení osvědčených postupů a vývoj inovativních řešení, která se zabývají invazními nepůvodními druhy a posilují udržitelné postupy environmentálního managementu (např. pro lesní hospodářství, jezera, obhospodařování vhodné pro opylovače)
- Vypracování a implementace strategií a řešení pro udržitelný cestovní ruch, který prostřednictvím participativních přístupů zhodnocuje přírodní dědictví střední Evropy (např. chráněná území, mokřady, krajiny) a předchází konfliktům s užíváním

Opatření by měla usilovat o součinnost s evropskými a vnitrostátními nástroji, zejména v souvislosti se Zelenou dohodou EU. Měla by zohledňovat dostupné výsledky z jiných programů, jako je Horizont Evropa, LIFE atd., a měla by přispět k posílení investic např. z národních a regionálních programů EFRR, ze Společného transformačního fondu.

Opatření by dále měla zohledňovat stávající iniciativy a nastavení institucionalizované spolupráce za účelem vytvoření přidané hodnoty na všech úrovních (např. evropská iniciativa Zelený pás, Konvence o životním prostředí).

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce přispějí k učení politiky na všech úrovních správy a zlepší kapacity pro lepší řízení meziodvětvové vzájemné závislosti ekosystémů a biologické rozmanitosti, jakož i sociálně-ekonomických dopadů jejich zhoršování. Nadnárodní opatření pomohou zmenšit politické mezery, aby se zajistil komplexní a soudržný politický rámec pro ochranu a zlepšení životního prostředí ve střední Evropě. Pilotní řízení nových řešení a přenos osvědčených postupů sníží překážky při provádění opatření na ochranu životního prostředí a obnovu. Rovněž uvolní finanční zdroje a získá další prostředky na ekologickou infrastrukturu.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.2.4.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
2	SC 2.4	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
2	SC 2.4	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
2	SC 2.4	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
2	SC 2.4	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
2	SC 2.4	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	

2	SC 2.4	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
2	SC 2.4	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.2.4.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace zapojené do akcí nebo pozitivně ovlivněné opatřeními. Výsledkem bude zlepšení environmentálního managementu ve střední Evropě. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují jak veřejné, tak soukromé subjekty pokrývající širokou škálu různých sektorů a úrovní správy, jako jsou tvůrci politik a plánovači a další organizace, které působí v oblasti životního prostředí. Cílové skupiny zahrnují také všechny skupiny obyvatelstva, které budou těžit ze zlepšeného řízení životního prostředí na regionální a místní úrovni.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, energetické provozovatele, instituce pro správu energie, podniky včetně malých a středních podniků, sdružení, inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.2.4.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze zavádět v celé oblasti programu a zaměřovat se jak na městské, tak na venkovské oblasti. Měla by se však zaměřit na území s cennými přírodními aktivy a regiony, které jsou silně ovlivňovány tlaky na životní prostředí nebo které mají významný potenciál pro obnovu životního prostředí (např. městské průmyslové oblasti, brownfields, poškozené vody řek). Kromě toho regiony, které zaostávají v provádění environmentálních politik, budou mít největší užitek z výměny znalostí s vyspělejšími regiony, které zase budou moci dále posílit své postupy environmentálního managementu. Při prosazování zavádění na místní a regionální úrovni by místní přístupy měly respektovat konkrétní územní nastavení cílových oblastí.

2.2.4.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.2.4.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	SC 2.4			

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	SC 2.4			

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
2	SC 2.4			

1.2. Název priority (opakuje se pro každou prioritu)

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. d)

Textové pole: [300]

Priorita 3: Propojenější střední Evropa prostřednictvím spolupráce

Toto je priorita na základě převodu podle čl. 17 odst. 3

2.3.1. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO3 - iii) Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální, národní, regionální a místní mobility odolné vůči změně klimatu, včetně lepšího přístupu k TEN-T a přeshraniční mobility

2.3.1.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 3.1: Zlepšení dopravního spojení venkovských a okrajových regionů ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Programová oblast je ústředním uzlem v srdci Evropy. Sedm z devíti koridorů hlavní sítě (CNC) transevropské dopravní sítě (TEN-T) prochází střední Evropou a také spojují Baltské a Středozevní moře. Toto teritoriální nastavení učinilo ze střední Evropy po staletí důležitý uzel mnoha obchodních a dopravních cest, ke kterým je mnoho regionů fyzicky nebo sociálně-ekonomicky napojeno. Lepší přístup v celé oblasti by mohl strategicky usnadnit účast střední Evropy na celoevropském a globálním obchodu a zlepšit regionální konkurenceschopnost.

V některých regionech, zejména venkovských a okrajových, včetně těch, které přesahují hranice, je však přístup k hlavním dopravním koridorům a uzlům stále omezený. Je třeba zavést inteligentní dopravní služby k překlenutí chybějících spojení a odstranění úzkých míst, aby byla zajištěna dobrá dostupnost ve střední Evropě. Kromě toho je v souladu se Zelenou dohodou EU nutné do roku 2050 snížit emise z dopravy o 90 %. To vyžaduje inteligentní a udržitelné přístupy k regionální mobilitě, intermodalitě a zavedení IT řešení pro správu mobility podporovaných IT.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci za účelem zlepšení mobility a dostupnosti venkovských a okrajových regionů, zejména s ohledem na jejich propojení s hlavními dopravními koridory a uzly EU. Udržitelná řešení rovněž pomohou snížit znečištění z dopravy a emise skleníkových plynů a pozitivně ovlivnit socioekonomický vývoj. Mezi možné akce spolupráce patří společný rozvoj a provádění strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Akce

by měly zlepšit politiky spojené s dopravou a zvýšit kapacity pro koordinované a integrované plánování udržitelných systémů a řešení v oblasti dopravy a mobility.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Flexibilní regionální osobní doprava reagující na poptávku
- Přístupnost venkovských a odlehlých oblastí a jejich propojení s hlavními dopravními koridory EU
- Přepavní bariéry a úzká místa přes hranice i za hranicemi
- Strategická regionální doprava a územní plánování
- Multimodální nákladní doprava a logistické řetězce ve venkovských a okrajových oblastech

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Rozvoj a provádění integrovaných a multimodálních strategií mobility podporujících efektivní a udržitelná spojení ve venkovských a okrajových regionech a jejich propojení s hlavními dopravními uzly a koridory
- Navrhování a testování integrovaných, udržitelných dopravních řešení reagujících na poptávku s cílem lépe propojit venkovské a okrajové oblasti s hlavními dopravními uzly
- Identifikace a podpora odstraňování dopravních překážek a úzkých míst například prostřednictvím lepší spolupráce mezi zúčastněnými stranami v dopravě a koordinovaného plánování strategických investic
- Zlepšení přeshraniční koordinace mezi regionálními provozovateli dopravy (včetně např. harmonizace a přeshraniční integrace informací o jízdenkách a služeb a navázání meziregionálních partnerství provozovatelů dopravy)
- Výměna osvědčených postupů a vývoj standardů a udržitelných řešení ke zlepšení služeb regionální mobility ve veřejném zájmu a zvyšovat jejich odolnosti v době krize
- Vývoj a testování inteligentních konceptů pro regionální mobilitu (včetně např. digitálních řešení a systémů řízení provozu)
- Zlepšení strategického a udržitelného plánování nákladní dopravy a logistiky za účelem lepšího sladění regionálního plánování se středoevropskými hodnotovými řetězci a investicemi do TEN-T
- Zlepšení řízení a navigace v dopravě (včetně např. multimodální logistiky pro lepší využití stávající infrastruktury vodní a železniční dopravy)
- Testování optimalizace logistických řetězců ve venkovských a okrajových oblastech prostřednictvím pilotních akcí založených na inovativních technologických řešeních (např. digitalizace)
- Vývoj a implementace ekologických řešení pro efektivní přepravu zboží „na poslední míli“ v okrajových, venkovských a řídko osídlených oblastech

V rámci tohoto SC bude program Interreg CE doplňovat a působit jako katalyzátor, který podníká další investice do rozsáhlé dopravní infrastruktury. Opatření by proto měla usilovat o součinnost a koordinaci s dalšími evropskými nástroji a vnitrostátními fondy, včetně např. hlavních programů EFRR, finančních nástrojů CEF a EIB, jakož i přeshraničních programů Interreg.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce povedou ke zvýšení kapacit středoevropských regionů pro rozvoj a provádění lépe udržitelných dopravních a mobilních služeb ve venkovských a okrajových oblastech, včetně přeshraničních oblastí. To také zlepší koordinaci mezi zúčastněnými stranami v dopravě a přístup regionů k hlavním dopravním koridorům a uzlům. Pilotní akce budou demonstrovat proveditelnost nových přístupů. Očekává se, že opatření přípravy investic zvýší investice z jiných finančních nástrojů, což nakonec povede k širokému nasazení dopravních řešení ve střední Evropě.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.3.1.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
3	SC 3.1	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
3	SC 3.1	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
3	SC 3.1	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
3	SC 3.1	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		
3	SC 3.1	RCO 119	Projekty podporující přeshraniční spolupráci za účelem rozvoje vazeb mezi městem a venkovem	Projekt		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
3	SC 3.1	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
3	SC 3.1	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
3	SC 3.1	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.3.1.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Ve výsledku budou stimulovány k přijímání řešení pro lepší dopravu a mobilitu a lepší dostupnost okrajových regionů. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují veřejné i soukromé subjekty pokrývající širokou škálu různých sektorů a úrovní správy, jako jsou instituce odpovědné za plánování a řízení regionálních dopravních služeb a sítí, provozovatelé veřejné dopravy, poskytovatelé a správci infrastruktury a další místní nebo regionální dopravní subjekty. Cílové skupiny zahrnují také všechny skupiny obyvatelstva, které potenciálně těží ze zlepšení služeb regionální přepravy cestujících (např. dojíždějící, turisté).

Příjemci, tj. partneři projektu těžící z fondů programu, může být jakákoli právnická osoba, která přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, podniky, provozovatele veřejné dopravy, poskytovatele infrastruktury, regionální sdružení, regionální inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.3.1.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze zavádět v celé oblasti spolupráce programu. Měla by se však primárně zaměřit na venkovské a okrajové regiony, včetně přeshraničních regionů, které trpí špatnou dostupností. Budou nejvíce těžit z výměn znalostí s již dobře propojenými regiony, které zase budou moci dále zlepšit udržitelnost svých regionálních služeb mobility.

Při všech možných opatřeních je třeba vzít v úvahu konkrétní územní výzvy a nastavení cílových oblastí.

2.3.1.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.3.1.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.1		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.1		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.1		

2.3.2. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

PO3 - (iv) Podpora udržitelné multimodální městské mobility

2.3.2.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 3.2: Ekologičtější městská mobilita ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Snižování emisí z dopravy je zásadní výzvou pro přechod k zelené ekonomice střední Evropy a také hlavním cílem Zelené dohody EU. Zejména městská mobilita vyžaduje integrovanou reakci. Ve funkčních městských oblastech (FMO) je třeba zavést inteligentní a zelená řešení s přihlédnutím k interakcím mezi „městskými jádry“ a jejich „zázemím“. Ve střední Evropě čelí mnoho FMO podobným výzvám při ekologizaci své mobility. Potřebují integrované přístupy k řešení obrovské rozmanitosti územních aspektů (od např. energetické poptávky, znečištění ovzduší, přetížení a městské logistiky až po služby veřejné dopravy, chování v oblasti mobility a řádné správy věcí veřejných) a k dosažení čistých nulových emisí skleníkových plynů. Digitalizace a nové technologie v tom všem ukazují významný potenciál, který pomůže ekologizovat budoucnost městské mobility.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní spolupráci při vývoji a implementaci strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí, jejichž cílem je lepší učení politiky a zvýšení kapacit pro udržitelnou městskou mobilitu. Opatření by měla podporovat integrovanou a inteligentní zelenou mobilitu v FMO zvážením aspektů správy a zlepšením koordinace mezi příslušnými zúčastněnými stranami a politikami. V souladu s „Balíčkem městské mobility“ EU by opatření měla rozvíjet a zavádět integrované strategie. Měly by také otestovat a zavést nové zelené přístupy a technologie pro poskytování řešení výzev městské mobility. Opatření by dále měla vyvážit rozdíly mezi územími, která jsou z hlediska zelené městské mobility méně a více vyspělá.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Plánování udržitelné městské mobility
- Kvalita a účinnost ekologických služeb městské hromadné dopravy
- Chytrá správa provozu a mobility, včetně řešení dojíždění
- Ekologická spojení mezi městskými a příměstskými oblastmi
- Udržitelná multimodální městská nákladní a logistická řešení (včetně „poslední míle“)
- Městské dopravní zácpy
- Emise skleníkových plynů a znečišťujících látek (kvalita ovzduší) z městské dopravy

- Přístupnost městské hromadné dopravy pro starší a zdravotně postižené osoby

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Zlepšování dovedností a kapacit městských plánovačů a rozhodovacích orgánů v oblasti integrovaného plánování udržitelné a zelené mobility na úrovni funkčních městských oblastí
- Výměna znalostí, zkušeností a osvědčených postupů v oblasti inteligentního řízení dopravy za účelem zlepšení aspektů, jako je parkování, přetížení, skleníkové plyny a další emise související s dopravou
- Vývoj a implementace řešení pro harmonizované a integrované jízdenky, podpora účinné a široce přijímané veřejné dopravy na úrovni funkčních městských oblastí
- Testování a zavádění řešení Mobility jako služba (MaaS) a dalších digitálních obchodních modelů pro udržitelnou městskou mobilitu a inteligentní logistická řešení
- Vypracování a implementace integrovaných koncepcí městské mobility včetně např. dopravy s nulovými emisemi a monitorovacích strategií, které přispívají ke zlepšování kvality ovzduší snižováním expozice městského obyvatelstva emisím souvisejícím s dopravou (znečištění ovzduší a hluk)
- Návrh a nastavení lepších řešení správy a řízení pro udržitelnou mobilitu na úrovni FMO, včetně např. koordinace zúčastněných stran na různých úrovních správy za účelem zlepšení městské a příměstské konektivity a řešení ekologického dojíždění
- Testování a zavádění zelených městských logistických řešení a testování nových přístupů k multimodální přepravě zboží na úrovni FMO (např. multimodální uzly)
- Navrhování a zavádění strategií pro ekologickou „poslední míli“ městských dodávek a logistiky
- Spouštění změn v chování směrem k udržitelnější městské mobilitě prostřednictvím inovativních přístupů (např. „kontextová“ opatření doprovázená digitální kampaní)
- Vypracování a zavádění strategií a akčních plánů ke zlepšení bezbariérové dostupnosti systémů veřejné dopravy pro starší a zdravotně postižené osoby

Opatření by měla usilovat o součinnost s nástroji EU za účelem uplatnění inovativních přístupů a technologií, jako je program Horizont Evropa, a se stávajícími sítěmi a iniciativami, např. CIVITAS, Evropská platforma pro plány udržitelné městské mobility. Očekává se také, že opatření přispějí k posílení investic např. z národních a regionálních programů EFRR, ze Společného transformačního fondu.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce povedou ke zlepšení kapacit a učení politik na všech úrovních správy pro provádění multimodální udržitelné mobility ve funkčních městských oblastech. To povede k ekologičtějším službám městské mobility, změně chování a přispěje k podstatnému snížení znečištění z dopravy a emisí skleníkových plynů. Méně přetížená města ve střední Evropě přinesou ekonomické výhody a vytvoří veřejné prostory pro vyšší kvalitu života občanů. A konečně podporovaná opatření uvolní finanční zdroje pro rozšíření rozvinutých řešení a pomohou zavádění inovativních a zelených technologií městské mobility na širší územní úrovni.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.3.2.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Mílník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
3	SC 3.2	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
3	SC 3.2	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
3	SC 3.2	RCO 87	Organizace spolupracující přes hranice	Organizace		
3	SC 3.2	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		
3	SC 3.2	RCO 119	Projekty podporující přeshraniční spolupráci za účelem rozvoje vazeb mezi městem a venkovem	Projekt		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
3	SC 3.2	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
3	SC 3.2	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
3	SC 3.2	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.3.2.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují veřejné i soukromé subjekty, jako jsou provozovatelé veřejné dopravy, tvůrci politik a plánovači, poskytovatelé infrastruktury, poskytovatelé služeb mobility, zájmové skupiny pro mobilitu, další místní a regionální subjekty v oblasti dopravy a podniky včetně malých a středních podniků. Cílové skupiny také zahrnují všechny skupiny obyvatelstva, které budou mít prospěch ze zlepšených a ekologičtějších systémů veřejné dopravy ve funkčních městských oblastech.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. To zahrnuje místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, podniky včetně malých a středních podniků, provozovatele veřejné dopravy, sdružení, inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace a také univerzity a výzkumné ústavy.

2.2.3.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze zavádět v celé oblasti spolupráce. V centru pozornosti by však měly být FMO s vysokými emisemi CO₂ nebo látek znečišťujících ovzduší z odvětví dopravy. Budou nejvíce těžit z výměny znalostí s vyspělejšími regiony, které zase budou moci dále zlepšit své prováděcí kapacity v oblasti zelené městské mobility.

U všech možných opatření je nutné zohlednit specifické územní charakteristiky cílových funkčních městských oblastí.

2.3.2.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.3.2.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.2		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.2		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
3	EFRR	SC 3.2		

1.3. Název priority (opakuje se pro každou prioritu)

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. d)

Textové pole: [300]

Priorita 4: Lepší řízení spolupráce ve střední Evropě

Toto je priorita na základě převodu podle čl. 17 odst. 3

2.4.1. Specifický cíl (opakuje se pro každý vybraný specifický cíl, pro priority jiné než technická pomoc)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

ISO 1 - Lepší správa Interreg

2.4.1.1 Související typy opatření a jejich očekávaný příspěvek k těmto specifickým cílům a případně k makro-regionálním strategiím a námořním strategiím

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod i), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod ii)

Textové pole [7000]

SC 4.1: Posílení správy pro integrovaný územní rozvoj ve střední Evropě

Územní potřeby pro střední Evropu

Střední Evropa je vysoce heterogenní z územního i socioekonomického hlediska. Na příkladu bývalé železné opony je stále patrný rozdíl mezi východem a západem a oblast čelí mnoha složitým výzvám a překážkám, které se nezastaví na hranicích nebo ve správních jednotkách a které brání hospodářskému, sociálnímu a územnímu rozvoji. Společná identita zakořeněná v silných kulturních a historických vazbách však středoevropské regiony úzce spojuje. Tato nemateriální „středoevropská identita“ je výchozím bodem pro společné řešení společných výzev. V souladu s Územní agendou 2030 a Novou lipskou chartou jsou pro posílení regionálního rozvoje a soudržnosti za hranicemi zásadní integrované politiky a procesy víceúrovňové správy. Tyto integrované a místně založené přístupy však často nejsou ve střední Evropě dostatečně prosazovány kvůli slabé správě věcí veřejných. V důsledku toho přetrvávají rozdíly a propasti mezi prosperujícími a zaostávajícími regiony. Lepší správa věcí veřejných to pomůže změnit. To povede k prostorově a sociálně spravedlivějším veřejným službám a nakonec zvýší územní a sociální soudržnost a také podpoří zásadu rovných příležitostí v celé oblasti programu.

Opatření nadnárodní spolupráce

V rámci tohoto SC bude Interreg CE podporovat nadnárodní opatření zaměřená na zlepšování procesů víceodvětvového řízení na všech územních úrovních, zejména s ohledem na komplexní výzvy spojené s digitalizací, demografickými změnami, veřejnými službami obecného zájmu (jako je zdraví, vzdělávání, sociální zabezpečení, služby) a cestovním ruch včetně kultury. Opatření by rovněž měla posílit kapacity veřejných orgánů při přípravě integrovaných strategií územního rozvoje. Mezi možné akce spolupráce patří společný rozvoj a provádění strategií, akčních plánů, nástrojů, školení a pilotních akcí. Opatření by se měla zaměřit na zlepšení procesů správy věcí

veřejných prostřednictvím lepší integrace odvětví politiky, budování konsensu mezi příslušnými institucemi a lepšího zapojení občanů a dalších zúčastněných stran.

Konkrétněji bude program financovat opatření v následujících tematických oblastech (neúplný seznam):

- Snižování administrativních překážek, lepší tvorba politiky a přeshraniční spolupráce
- Participativní rozhodovací procesy (např. zapojení občanů)
- Víceúrovňová a víceodvětvová správa mezi oblastmi s funkčními přeshraničními vazbami
- Integrované strategie územního rozvoje (např. demografické změny, veřejné služby včetně zdraví)
- Elektronická správa

Příklady podporovaných opatření (neúplný seznam):

- Identifikace a snižování překážek spolupráce na územích s funkčními vazbami (např. zlepšení spolupráce mezi zúčastněnými stranami napříč správními jednotkami a odvětvími za účelem implementace společných řešení)
- Výměna zkušeností a budování kapacit orgánů pro přípravu územně integrovaných iniciativ, jako jsou strategie Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) a Integrované územní investice (ITI) prostřednictvím podpory spolupráce v partnerstvích mezi městy a venkovem nebo v oblasti udržitelného rozvoje měst (SUD)
- Vývoj a testování modelů participativní správy na místní a regionální úrovni s cílem zvýšit účast občanů na rozhodování a posílit občanskou angažovanost a rovné příležitosti ve veřejné správě
- Výměna znalostí a osvědčených postupů v oblasti řízení participativních přístupů, včetně testování digitálních řešení pro další zavádění na územní úrovni
- Vývoj a provádění integrovaných strategií rozvoje pro území s funkčními vazbami, včetně vysoce kvalitních veřejných služeb obecného zájmu (jako jsou zdravotnictví, školství, sociální služby)
- Vypracování a provádění přeshraničních integrovaných strategií cestovního ruchu na základě sdílené středoevropské identity a společného historického a kulturního dědictví
- Posílení spolupráce a integrace politik na přeshraničních a nadnárodních územích s funkčními vazbami, zejména napříč bývalou železnou oponou, vytvářením nových nebo využitím stávajících struktur pro správu spolupráce (např. ESÚS, EUREGIO), jakož i společnými rozhodovacími procesy a koordinovanými plány opatření
- Rozvoj strategií inteligentního města a inteligentního regionu a podpora jejich integrace do místních a regionálních politik a systémů správy
- Posílení řešení elektronické správy za účelem vytvoření účinných veřejných služeb, které usnadňují interakci mezi správními orgány a občany a podniky (např. řešení elektronické veřejné správy, elektronické veřejné služby, elektronická účast)
- Testování, přizpůsobování a zavádění inteligentních digitálních služeb pro lepší spolupráci a koordinaci přesahující správní hranice (např. ve zdravotnictví)

Opatření by se měla snažit o součinnost s dalšími evropskými nástroji a iniciativami, jako jsou hlavní programy EFRR, programy venkova (včetně LEADER), přeshraniční programy Interreg, jakož i stávající přeshraniční a nadnárodní správní struktury (např. ESÚS a EUREGIOS). Opatření by měla

rovněž zohledňovat příslušné mezinárodní iniciativy a platformy, jejichž cílem je lepší koordinace procesů správy v konkrétních tematických oblastech, zejména makro-regionálních strategií EU.

Očekávané výsledky

Opatření nadnárodní spolupráce povedou ke zlepšení kapacit veřejných orgánů při provádění koordinovaných a kooperativních procesů územní správy založených na učení politiky a změně politiky. To v konečném důsledku zlepší územní a sociální soudržnost a zmenší překážky rozvoje. Rovněž přispěje k dosažení priorit Územní agendy 2030 (např. vyvážená Evropa, funkční regiony a přeshraniční integrace). Pro občany to konkrétně vyústí v lepší veřejné služby.

Pro programy INTERACT a ESPON:

Odkaz na čl. 17 odst. 9 písm. c) bod i)

Definice jediného příjemce nebo omezeného seznamu příjemců a postup udělování

Textové pole [7000]

N/A

2.4.1.2 Indikátory

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod ii), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod iii)

Tabulka 2: Výstupní indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID [5]	Ukazatel	Měřicí jednotka [255]	Milník (2024) [200]	Konečný cíl (2029) [200]
4	SC 4.1	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán		
4	SC 4.1	RCO 84	Pilotní akce vyvíjené společně a zaváděné v projektech	Pilotní akce		
4	SC 4.1	RCO 87	Organizace spolupracujících přes hranice	Organizace		
4	SC 4.1	RCO 116	Společně vyvinutá řešení	Řešení		

Tabulka 3: Výsledkové indikátory

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Měřicí jednotka	Základ	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
4	SC 4.1	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021		Monitorovací systém programu	
4	SC 4.1	RCR 84	Organizace spolupracující přes hranice po dokončení projektu	Organizace	0	2021		Monitorovací systém programu	
4	SC 4.1	RCR 104	Řešení přijatá nebo rozšířená organizacemi	Řešení	0	2021		Monitorovací systém programu	

2.4.1.3 Hlavní cílové skupiny

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) (iii), čl. 17 odst. 9 písm. c) (iv)

Textové pole [7000]

Cílovými skupinami financovaných opatření mohou být jednotlivci i organizace, které budou opatřeními zapojeny nebo pozitivně ovlivněny. Díky tomu budou moci lépe implementovat procesy integrované správy na různých územních úrovních. Přesněji řečeno, cílové skupiny zahrnují jak veřejné, tak soukromé subjekty pokrývající širokou škálu různých sektorů a úrovní správy, jako jsou tvůrci politik, veřejné správy, urbanisté a územní plánovači, operátoři, poskytovatelé infrastruktury, sociální a zdravotní instituce, regulační orgány služeb, vzdělávání a vzdělávací organizace, mezinárodní organizace a sdružení, jakož i podniky včetně malých a středních podniků. Cílové skupiny zahrnují také všechny skupiny obyvatelstva, které budou těžit ze zlepšených procesů místní a regionální správy.

Příjemcem, tj. partnerem projektu těžícím z fondů programu, může být jakýkoli subjekt s právní subjektivitou, který přispívá k výše uvedeným opatřením. Patří sem např. místní, regionální a národní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, ESÚS, instituce související se zdravím, provozovatelé cestovního ruchu, zprostředkovatelé, podniky včetně malých a středních podniků, sdružení, inovační agentury, nevládní organizace, finanční instituce, vzdělávací a školicí organizace i univerzity a výzkum ústavy.

2.4.1.4 Určení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využití ITI, CLLD nebo jiných územních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod iv)

Textové pole [7000]

Opatření lze provádět v celé oblasti programu a zaměřit se na všechny typy území. Spolupráce se zvláště doporučuje při zlepšování řídicích struktur a procesů v rámci a mezi územími, která sdílejí funkční vazby (např. metropolitní regiony, sousední města a jejich venkovská zázemí, přeshraniční

regiony). Výměna znalostí a zkušeností mezi více a méně vyspělými regiony dále posílí jejich implementační kapacity.

U všech možných akcí je třeba vzít v úvahu konkrétní územní nastavení a stávající systémy správy v cílových oblastech.

2.4.1.5 Plánované použití finančních nástrojů

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod v)

Textové pole [7000]

N/A

2.4.1.6 Orientační rozdělení zdrojů programu EU podle typu intervence

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. e) bod vi), čl. 17 odst. 9 písm. c) bod v)

Tabulka 4: Dimenze 1 - Oblast intervence

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
4	EFRR	SC 4.1		

Tabulka 5: Dimenze 2 - forma financování

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
4	EFRR	SC 4.1		

Tabulka 6: Dimenze 3 - územní mechanismus plnění a územní zaměření

Priorita č	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (EUR)
4	EFRR	SC 4.1		

3. Plán financování

Kapitola bude dokončena v IP v2

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. b)

3.1 Finanční prostředky podle roku

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. g) bod i), čl. 17 odst. 5 písm. a) - d)

Tabulka 7

Fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem
EFRR (cíl územní spolupráce)								
EFRR programovaný podle čl.17 odst.3 (cíl Investice pro zaměstnanost a růst)								
NPP III Přeshraniční spolupráce ³⁸								
Sousedská přeshraniční spolupráce ³⁹								
NPP III ⁴⁰								
NDICI ⁴¹								
OCTP ⁴²								
OCTP ⁴³								
Fondy Interreg ⁴⁴								
Celkem								

3.2 Celkové finanční prostředky podle fondů a vnitrostátního spolufinancování

Odkaz: Čl. 17 odst. 4 písm. g) bod ii), čl. 17 odst. 5 písm. a) - d)

³⁸ Interreg A , vnější přeshraniční spolupráce

³⁹ Interreg A, vnější přeshraniční spolupráce

⁴⁰ Interreg B a C

⁴¹ Interreg B a C

⁴² Interreg B a C

⁴³ Interreg C a D

⁴⁴ EFRR, NPP III, NDICI nebo OCTP, kde jako jediná částka v rámci Interreg B a C

Tabulka 8 ^o

PO No bo TA	Priorita	Fond (podle potřeby)	Základ pro výpočet podpory EU (celková nebo veřejná)	Příspěvek EU (a)	Národní příspěvek (b) = (c) + (d)	Orientační rozdělení národního protiplnění		Celkem (e) = (a) + (b)	Míra spolufina ncování (f) = (a) / (e)	Příspěvky z třetích zemí (pro informaci)
						Národní veřejné (c)	Národní soukromé (d)			
	Priorita 1	EFRR ⁴⁵								
		NPP III Přeshraniční spolupráce ⁴⁶								
		Sousedská přeshraniční spolupráce ⁴⁷								
		NPP III ⁴⁸								
		NDICI ⁴⁹								
		OCTP Grónsko ⁵⁰								
		OCTP ⁵¹								
		Fondy Interreg ⁵²								
	Priorita 2	(fondy, jak je uvedeno výše)								
	Celkem	Všechny fondy								
		EFRR								
		NPP III Přeshraniční spolupráce								
		Sousedská přeshraniční spolupráce								
		NPP III								
		NDICI								
		OCTP Grónsko								

⁴⁵ Odpovídají-li zdroje EFRR částkám plánovaným v souladu s čl. 17 odst. 3, bude to upřesněno.

⁴⁶ Interreg A, vnější přeshraniční spolupráce

⁴⁷ Interreg A, vnější přeshraniční spolupráce

⁴⁸ Interreg B a C.

⁴⁹ Interreg B a C.

⁵⁰ Interreg B a C.

⁵¹ Interreg C a D

⁵² EFRR, NPP III, NDICI nebo OCTP, kde jako jediná částka v rámci Interreg B a C.

		OCTP								
		Fondy Interreg								
	Celkem	Všechny fondy								

4. Opatření přijatá za účelem zapojení příslušných programových partnerů do přípravy programu Interreg a role těchto programových partnerů při provádění, monitorování a hodnocení

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. h)

Textové pole [10 000]

kapitola bude dokončena v IP v2

5. Přístup ke komunikaci a zviditelnění programu Interreg (cíle, cílové skupiny, komunikační kanály, včetně dosahu sociálních médií, případně plánovaný rozpočet a příslušné ukazatele pro monitorování a hodnocení)

Odkaz: Čl. 17, odst. 4, písm. i)

Textové pole [10 000]

Komunikace přesahuje pouhý přenos informací nebo zvyšování povědomí. Zaměřuje se také na vytváření komunit, zvyšování odpovědnosti a prohlubování dialogu s příslušnými partnery za účelem zvýšení efektivity, účinnosti a udržitelnosti programu.

Cíle a cílové skupiny

Komunikace je řídicí funkce, která se dotýká všech aspektů životního cyklu programu. Ovlivňuje to, co lidé o programu vědí, a jak o něm smýšlí nebo jedná. Na základě cílů programu a řízení jsou komunikační cíle následující:

Fáze nastavení

- Zapojit partnery do definování výzev a dalších zásahů
- Zlepšit znalosti všech orgánů programu a lépe tak podporovat zúčastněné strany
- Posílit závazek všech orgánů programu k novým procesům a pracovní kultuře

Fáze aplikace

- Zvýšit povědomí o výzvách mezi příslušnými žadateli (včetně nově příchozích) na všech územích
- Zvýšit znalosti žadatelů k podávání lepších žádostí

Fáze provádění

- Zlepšit znalosti příjemců pro lepší implementaci projektů
- Zapojit příjemce v komunitě Interreg CENTRAL EUROPE do lepšího vzájemného učení

Fáze kapitalizace

- Zlepšit přístup cílových skupin programů a projektů k (přijímání) výsledků

Roční pracovní plány budou dále definovat podrobné roční cíle.

Taktiky, kanály a zprávy

Úzká vazba na zavedenou zastřešující značku Interreg zvýší viditelnost a pomůže synergii s jinými programy. Pomůže také zlepšit přístup lidí a jejich chování k programu díky „pouhému efektu expozice“, kterým lidé mají tendenci rozvíjet preference pro věci jen proto, že jsou s nimi obeznámeni.

Na základě důsledného budování značky bude hlavní taktikou obsahový marketing napříč kanály, založený na kampaních. Tento postup zahrnuje použití více kanálů k flexibilnímu připojení a zapojení se zúčastněnými stranami. Kombinuje digitální a off-line kanály, často hybridním způsobem. Kanály zahrnují v zásadě webový portál, přímé e-maily a sociální média i tisk (včetně plakátů), akce a schůzky.

Transparentnost a spolehlivý obsah budou mít zásadní význam. Problémy, které chce program sdělit k dosažení cíle, je třeba rozdělit na zprávy. Zprávy budou zakořeněny v příběhu programu (viz IP kapitola 1) a v prohlášení programu *Taking Cooperation Forward (Posouváme spolupráci dopředu)*. Budou řídit vývoj tematického obsahu ve flexibilních formátech, od textových a datových vizualizací po videa, aby vyhověly různým kanálům a zachovaly soudržnost.

Pokud jde o uživatelskou zkušenost, program bude poskytovat obsah v prohlížečím (interaktivním i osobním) a strukturovaném formátu (agregovaném a s možností vyhledávání). Přístupy se často budou doplňovat, například na webových stránkách: seznam operací poskytne strukturované informace, zatímco funkce multimediálního vyprávění umožní procházení.

Program také využije komunitní marketing svých ambasadorů. Příjemci projektu prostřednictvím svého místního ukotvení osloví občany a koncové uživatele na (sociálních) médiích pomocí *hashtagu* komunity *#cooperationiscentral*.

Roční pracovní plány budou dále definovat podrobnosti o implementaci kanálů, zpráv a obsahu.

Sledování a hodnocení

Důvody pro monitorování a hodnocení komunikace jsou četné: sledovat pokrok a přijímat nápravná opatření, kde je to možné; zajistit odpovědnost zdrojů určených pro komunikaci; a umožnit posoudit, demonstrovat a kvantifikovat účinnost komunikace.

Následující výsledky a indikátory výsledků budou měřit pokrok a úspěchy.

Fáze nastavení a aplikace

- Výstup: Webový provoz a konverze, zapojení sociálních médií, účast na událostech (statistika)
- Výsledek: Spokojenost žadatele s informacemi a podporou poskytovanou programem (průzkum)

Fáze provádění

- Výstup: Webový provoz a konverze, zapojení sociálních médií, účast na událostech (statistika)
- Výsledek: Spokojenost příjemce s informacemi a podporou poskytovanou programem a pozitivním přístupem k programové komunitě (průzkum)

Fáze kapitalizace

- Výstup: Webový provoz a konverze, zapojení sociálních médií, účast na událostech (statistika)
- Výsledek: Spokojenost zúčastněných stran s výsledky a dopady programu (průzkum)

Roční pracovní plány budou dále definovat ukazatele vč. základů a cílů.

Rozpočet a zdroje

Komunikace je úkolem horizontálního řízení koordinovaným jednotkou pro program a budování kapacit. Implementaci budou podporovat zejména všechny programové orgány, zejména síť národních kontaktních míst. Rozpočet na komunikaci, vyjma nákladů na zaměstnance, bude činit nejméně 0,3 procenta z celkového rozpočtu programu.

Roční pracovní plány budou dále definovat rozpočet a potřebné zdroje.

6. Prováděcí ustanovení

Kapitola bude dokončena v IP v2

6.1. Orgány programu

Odkaz: Čl. 17 odst. 7 písm. a)

Tabulka 10

Orgány programu	Název instituce [255]	Jméno kontaktu [200]	E-mail [200]
Řídící orgán	Město Vídeň Oddělení pro evropské záležitosti	Christiane Breznik	christiane.breznik@wien.gv.at
Vnitrostátní orgán (pro programy se zúčastněnými třetími zeměmi, kde náleží)			
Auditní orgán	Federální ministerstvo zemědělství, regionů a cestovního ruchu Oddělení auditů EFRR	Sonja Schneeweiss	Sonja.schneeweiss@bmlrt.gv.at
Skupina zástupců auditorů			
Subjekt, kterému má Komise provádět platby	Město Vídeň Oddělení pro evropské záležitosti	Petra Wallner	petra.wallner@wien.gv.at

6.2. Postup pro zřízení společného sekretariátu

Odkaz: Čl. 17, odst. 7, písm. b)

Textové pole [3 500]

kapitola bude dokončena v IP v2

6.3. Rozdělení závazků mezi zúčastněné členské státy a případně třetí země a zámořské země a území, v případě finančních oprav uložených řídicím orgánem nebo Komisí

Odkaz: Čl. 17 odst. 7 písm. c)

Textové pole [10 500]

Ujednání týkající se nesrovnalostí a rozdělení závazků budou v zásadě pokračovat od programového období 2014-2020. V případě, že řídicí orgán bude mít podezření nebo je informován o nesprávném použití poskytnutých finančních prostředků, provede nezbytná následná opatření, jako je pozastavení refundace financování souvisejícího s hlavním partnerem (LP) nebo projektovým partnerem (PP), jakož i výběr nebo vymáhání neoprávněných částek.

Aniž je dotčena odpovědnost členských států za odhalování a nápravu nesrovnalostí a za vymáhání neoprávněně vyplacených částek v souladu s čl. 63 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních, jak je uvedeno v čl. 50 odst. 1 nařízení Interreg, zajistí řídicí orgán, aby jakákoli částka zaplacená v důsledku nesrovnalosti byla získána zpět od hlavního partnera. Projektový partner poté uhradí hlavnímu

partnerovi veškeré neoprávněně vyplacené částky. V souladu s čl. 50 odst. 1 písm. a) řídicí orgán nebude vymáhat neoprávněně vyplacenou částku, pokud nepřesáhne 250 EUR EFRR (bez úroků) vyplacenou na operaci v daném účetním roce.

Pokud hlavní partner neuspěje v zajištění splácení od partnera projektu nebo pokud řídicí orgán nezajistí splácení od hlavního partnera, členský stát, na jehož území se hlavní partner nebo partner projektu nachází (v případě ESÚS, kde je registrovaný), uhradí řídicímu orgánu částku neoprávněně vyplacenou tomuto partnerovi projektu v souladu s čl. 50 odst. 2 nařízení Interreg. Řídicí orgán odpovídá za vrácení částek získaných zpět do souhrnného rozpočtu Unie v souladu s níže uvedeným rozdělením závazků mezi zúčastněné členské státy. ŘO uhradí finanční prostředky Unii, jakmile budou částky zpět získány od hlavního partnera/partnera projektu/členského státu.

Pokud ponese řídicí orgán jakékoli právní náklady spojené s řízením o zpětném získání pohledávky - zahájeným po konzultaci a po vzájemné dohodě s příslušným členským státem - i v případě, že bude řízení neúspěšné, budou hrazeny členským státem, kde sídlí hlavní partner nebo partner projektu odpovědný za uvedený postup.

Jelikož členské státy nesou celkovou odpovědnost za podporu z EFRR poskytovanou hlavním partnerům nebo partnerům projektu nacházejícím se na jejich území, zajistí, aby byly zajištěny veškeré požadované finanční opravy, a budou usilovat o vymáhání veškerých částek ztracených v důsledku nesrovnalosti nebo nedbalosti způsobené příjemcem nacházejícím se na jejich území. Členský stát může případně účtovat úroky z prodlení.

V souladu s čl. 50 odst. 3 nařízení Interreg, jakmile členský stát uhradí řídicímu orgánu veškeré částky neoprávněně vyplacené partnerovi, může podle svého vnitrostátního práva vůči tomuto partnerovi pokračovat nebo zahájit postup vymáhání.

Ustanovení týkající se čl. 50 odst. 4 budou zahrnuta později, v koordinaci s členskými státy, Evropskou komisí, dalšími nadnárodními programy a programem Interact.

Jak je uvedeno v čl. 63 odst. 11 nařízení o společných ustanoveních, nesrovnalosti oznamuje členský stát v souladu s prováděcím aktem, který přijme Komise, přičemž bude stanoven formát hlášení. Členský stát rovněž informuje řídicí orgán, který následně informuje auditní orgán. Specifické postupy v tomto ohledu budou součástí popisu systému řízení a kontroly programu, který bude zaveden v souladu s článkem 63 nařízení o společných ustanoveních.

Členské státy ponесou odpovědnost v souvislosti s využíváním financování z programu EFRR takto:

- Každý členský stát nese odpovědnost za možné finanční důsledky nesrovnalostí způsobených hlavním partnerem a partnery projektů nacházejících se na jeho území.
- U systémové nesrovnalosti nebo finanční opravy na úrovni programu, kterou nelze spojit s konkrétním členským státem, nesou odpovědnost společně členské státy v poměru k EFRR požadovanému u Evropské komise za období, které tvoří základ pro finanční opravu.
- **Specifická ustanovení pro technickou pomoc budou zahrnuta později, s přihlédnutím k možným pokynům ze strany EK a výměnám s jinými nadnárodními programy.**

7. Použití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady

Kapitola bude dokončena v IP v2

Odkaz: Články 88 a 89 nařízení o společných ustanoveních

Tabulka 11: Použití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady

Zamýšlené použití článků 88 a 89	ANO	NO
Od přijetí bude program používat náhradu způsobilých výdajů na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb podle priority podle článku 88 nařízení o společných ustanoveních (pokud ano, vyplňte dodatek 1)	☐	☐
Od přijetí bude program využívat financování, které nesouvisí s náklady podle článku 89 nařízení o společných ustanoveních (pokud ano, vyplňte přílohu 2)	☐	☐

PŘÍLOHY

- Příloha 1: Mapa programové oblasti
- Příloha 2: Příspěvek Unie na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb
- Příloha 3: Příspěvek Unie založený na financování, které není spojeno s náklady
- Příloha 3a: Seznam plánovaných operací strategického významu s časovým harmonogramem

Příloha 2: Příspěvek Unie na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb⁵³

Šablona pro předkládání údajů ke zvážení Komisí

(Článek 88 nařízení o společných ustanoveních)

Datum podání návrhu	
Současná verze	

⁵³ Částečný mandát Rady změnil název přílohy související s blokem 6 Nařízení o společných ustanoveních. Aniž by bylo dotčeno další sladění s výsledkem interinstitucionální dohody o bloku 6 Nařízení o společných ustanoveních.

A. Shrnutí hlavních prvků

Priorita	Fond	Odhadovaný podíl na celkové finanční alokaci v rámci priority, na kterou se ZMV použije, v % (odhad)	Typ(y) operace		Odpovídající názvy ukazatelů		Jednotka měření ukazatele	Typ ZMV (standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázové částky nebo paušální sazby)	Odpovídající standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb
			Kód	Popis	Kód	Popis			

B. Podrobnosti podle typu operace (vyplní se pro každý typ operace)

Obdržel řídicí orgán podporu od externí společnosti, aby stanovil níže uvedené zjednodušené náklady?

Pokud ano, uveďte, od které externí společnosti:

Typy operací:

1.1. Popis typu operace	
1.2 Dotčené specifické cíle	
1.3 Název ukazatele ⁵⁴	
1.4 Měrná jednotka pro ukazatel	
1.5 Standardní stupnice jednotkových nákladů, paušální částky nebo paušální sazby	
1.6 Částka	
1.7 Kategorie nákladů krytých jednotkovými náklady, paušální částkou nebo paušální sazbou	
1.8 Pokrývají tyto kategorie nákladů všechny způsobilé výdaje na operaci? (A / N)	
1.9 Metoda úpravy	
1.10 Ověření dosažení jednotky měření - popište, jaké dokumenty budou použity k ověření dosažení jednotky měření - popište, co a kdo bude kontrolovat během ověřování managementem (včetně na místě) - popište, jaká jsou ujednání o shromažďování a ukládání údajů/dokumentů	
1.11 Možné nepříznivé pobídky nebo problémy způsobené tímto ukazatelem, způsoby, jak je lze zmírnit a odhadovaná úroveň rizika	
1.12 Celková částka (národní a EU), která má být proplacena	

⁵⁴ Pro jeden typ operace je možné několik doplňkových indikátorů (například jeden indikátor výstupu a jeden indikátor výsledku). V těchto případech by měla být pro každý indikátor vyplněna pole 1.3 až 1.11.

C: Výpočet standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb

1. Zdroj údajů použitých k výpočtu standardní stupnice jednotkových nákladů, jednorázových částek nebo paušálních sazeb (kdo údaje vytvořil, shromáždil a zaznamenal; kde jsou údaje uloženy; konečné termíny; ověření atd.):

2. Uveďte, proč je navrhovaná metoda a výpočet relevantní pro typ operace:

3. Uveďte, jak byly výpočty provedeny, zejména včetně veškerých předpokladů týkajících se kvality nebo množství. V případě potřeby by měly být použity statistické důkazy a referenční hodnoty a připojeny k této příloze ve formátu použitelném Komisí.

4. Vysvětlíte, jak jste zajistili, že do výpočtu standardní stupnice jednotkových nákladů, paušální částky nebo paušální částky byly zahrnuty pouze způsobilé výdaje;

5. Posouzení auditorských orgánů ohledně metodiky výpočtu a částek a opatření k zajištění ověřování, kvality, shromažďování a uchování údajů:

** Odůvodnění, pokud jde o podkladové údaje, metodiku výpočtu a výslednou míru nebo částku a související posouzení provedené auditním orgánem [(v bodech 1, 3 a 5)], nejsou vyžadovány, pokud jsou možnosti zjednodušených nákladů předložené v tomto dodatku stanoveny na úrovni Unie [(jiné zásady nebo prostřednictvím DA uvedené v čl. 88 odst. 4)].*

**Příloha 3: Příspěvek Unie založený na financování, které není spojeno s
náklady**

Šablona pro předkládání údajů ke zvážení Komisí

(Článek 89 Nařízení o společných ustanoveních)

Datum podání návrhu	
Současná verze	

A. Shrnutí hlavních prvků

Priorita	Fond	Částka krytá z financování, která nesouvisí s náklady	Typ(y) operace	Podmínky, které je třeba splnit/výsledky, kterých má být dosaženo	Odpovídající názvy ukazatelů		Jednotka měření ukazatele	Předpokládaná náhrada příjemcům ⁵⁵
					Kód	Popis		
Celková krytá částka								

⁵⁵ Částečný mandát Rady, doplnil tento sloupec v souladu s blokem 6 Nařízení o společných ustanoveních. Aniž by bylo dotčeno další sladění s výsledkem interinstitucionální dohody o bloku 6 Nařízení o společných ustanoveních.

B. Podrobnosti podle typu operace (vyplní se pro každý typ operace)

Typy operací:

1.1. Popis typu operace			
1.2 Dotčené specifické cíle			
1.3 Podmínky, které je třeba splnit, nebo výsledky, jichž má být dosaženo			
1.4 Lhůta pro splnění podmínek nebo výsledků, kterých má být dosaženo			
1.5 Definice ukazatele pro plnění			
1.6 Měrná jednotka pro ukazatele plnění			
1.7 Průběžné výstupy (jsou-li relevantní), které vedou k úhradě ze strany Komise podle harmonogramu úhrad	Průběžné výstupy	Datum	Částky
1.8 Celková částka (včetně financování z EU a státních prostředků)			
1.9 Metoda úpravy			
1.10 Ověření dosažení výsledku nebo stavu (a případně průběžných výstupů) - popsat, jaké dokumenty budou použity k ověření dosažení výsledku nebo stavu - popište, co a kdo bude kontrolovat během ověřování managementem (včetně na místě) - popsat, jaká opatření existují ke shromažďování a ukládání údajů/dokumentů			
1.10a Má grant poskytnutý členským státem příjemcům formu financování, které nesouvisí s náklady? [Ano / Ne] ⁵⁶			
1.11 Opatření k zajištění auditní stopy Uveďte prosím seznam subjektů odpovědných za tato ujednání.			

⁵⁶ Částečným mandátem Rady byl přidán bod 1.10a, který byl změněn s cílem zlepšit srozumitelnost.

Příloha 3a: Seznam plánovaných operací strategického významu s časovým harmonogramem - čl. 17 odst. 4

Textové pole [2 000]